

Musa

wo keree

Wee w'a wu shi wu juro wolo

L'histoire de Moïse en langue mamara du Mali

Musa

wo keree

Wee w'a wu shi wu juro wolo

L'histoire de Moïse

C'est lui qui a sauvé son people

Traduit en langue mamara (minyanka) du Mali

Église Chrétienne Évangélique
BP 19 Koutiala, République du Mali

Nos remerciements à l'Alliance Biblique
Universelle

Idée et Illustrations prises de :
Moïse le libérateur de son peuple
© 1986 Alliance Biblique Universelle
ISBN 9966 - 40 - 168 - 7
Moïse FF580P UBS-EPF 19.5M1994

Les dessins sont utilisés avec la permission de
l'Alliance Biblique Universelle (UBS).

1ère édition en langue mamara 200 exemplaires

© 2013 Église Chrétienne Évangélique du Mali
BP 19 Koutiala
République du Mali

Jaha tatiige jomɔ

We sɛmɛ we ya jaha tii ná wemu na ge, wee mɛgɛ ki jɛ na Musa.

Izirayeli shi shɛ wa wu jɛ Musa. Na pu yaha Misira fiige ki ni, tuun wa ya pa nɔ a Farawɔn di jo na p'a Izirayeli nagoo pu wu pubinɲɛ ki bɛeri xuli kiimu bɛeri ki jɛ namaa ge. Wee tuun wu ni Musa ya se. A wu nu w'i wu ɲmɔhɔ yebyaa dama dama na ba shɛ wu wà. A Farawɔn poro pushɔ di shɛ wu ja, na wu lɔ, na ba wu bii pu wo kpuun li na.

Ba w'a lɛ wɛ, na ba baa kari Madiyan fiige ki ni. A Kile di shɛ wuyɛ shɛ wà wu na, na wu tun Misira saan wu mu.

A wu guri pa na ba Izirayeli nagoo pu bɛeri jaha co na fori Misira fiige ki ni.

Pe jomɔ pe ya foro Kariɲɛɛgɛ ɲɔmɛɛ Nilɛɛ li wo sɛmɛ pɔɔ li ni. Lee sha m'a lee kalaa, ma na kii keree kii jaha ɛɛ xuuni.

Izirayeli tirige sheen piimu ya kari ni Yakuba ni Misira ni ge

(Ekizode kuuro 1:1-7)

Yakuba wemu p'a byi sanha na Izirayeli ge, wee ni wu nagoo piimu ya kari ni wu ni Misira fiige ki ni w'a beeri ni wu kpuun ge, pee meye je: Uruben, Simijɔ, Levi, Zhuda, Isakari, Zabulon, Benzhamɛ, Dan, Nefitali, Gadi ni Azeri.

Yakuba tirige sheen piimu ya she Misira ni ge, pee ya bye sipyii kelee gbarashuun. Ja wa be bye Yakuba mu na Yusufu, lee ya bi wee ta xɔ Misira ni. Lee kadugo na a Yusufu ni wu ceboronamaa ni pu lejii pu beeri di ba xhu. A Izirayeli nagoo p'i bye sege fɛɛ. A p'i nɔhɔpiire nijehere ta. A p'i sii jehhe fo xuuni fo na Misira fiige ki ni.

Izirayeli nagoo wo jaa we

(Ekizode kuuro 1:8-22)

Ayiwa, a saan nivomɔ wa di ba diin Misira fiige ki jɔɔ ni. Wee bi Yusufu cɛ wɛ. A wee di Misira sheen pye: «Li wii Izirayeli nagoo p'a jehhe wɛe na, pu fanha be d'a jehhe wɛe wogo na. Yi pa wu pu keree jaha shɔɔnri ni fungɔngɔ fɛere ni, ni lee be wɛ, pu na ba jehhe xuuni wɛe na. Li na j'a bye be na kashen bu yiri na pee na j'a vara wɛe pɛen na na kashen ŋmɔ ni wɛe ni, lee kadugo na p'a fiige ki yaha.» Lee na a Misira sheen p'i labye jɔɔfɛɛ pii tenɛ Izirayeli nagoo pu jɔɔ ni, kɔnhɔ pee di nakpaan wo pu na ni kapyewagaa ni. Lee funjɔ ni p'a Pitɔmu ni Aramusesi kulogoo ki yereje, kee ki bye Farawɔn wo yanmuyɔ yi tayahaya, Misira saan we. Ga pee ya bi la faraa Izirayeli nagoo pu jaa wu na faragana lemu na ge, mu l'a ya bi faraa Izirayeli nagoo pu na sege shizhaa na. A lee di Izirayeli nagoo

pu tɔn pen Misira sheen pu mu. Wee tuun wu ni a p'i Izirayeli nagoo pu le bulooro kapyeŋɛ ni. A p'i kapyewagaa taga ŋakpaan wo pu na, potɔnhɔɔ, dufaanshaan ni kereye labye tuuyo beeri. Kee ŋiŋaara baa kapyewagaa kee Izirayeli nagoo pu bi byi.

A Misira sheen saan wu Heburuu lacozhaa shuun Sifora ni Puwa pye: «Heburuu cee wa ba giin di digi, yi pya wu shi wii, wu bu da ná, y'i wu gbo, wu bu da cee, y'i wu yaha wà!» Ga a lacozhaa p'i fya Kile na, Misira sheen saan w'a yemu jo ge, pu ya ta ɔɔ na lee pye we, na funaŋaa ki yaha ŋii na. A Misira sheen saan wu lacozahaa pu yiri na pu pye: «Ŋaha na yee di funaŋaa ki yeri ŋii na we?» A lacozhaa p'i Farawɔn pye: «Heburuu cèe pee ni Misira sheen cèe pu ŋe nigin we, fanha wa pu ni, yani lacozhɔ wu wu nɔ wufɔɔ yiri ge, w'a wu ta w'a tigi xɔ.»

A Izirayeli nagoo p'i sii ŋehe fo xuuni. A Kile di saama pye lacozhaa pu be mu, na nagoo kan pu mu bani p'a fya Kile na. Ba Farawɔn ya lee ŋa we, na wu sipyii pu beeri pye na: «Heburuu pu bu funana lemu beeri se, y'i lee wà Nili gba lɔhɔ ki ni, ga pu bu fuceere lemu beeri se, y'i lee yaha.»

Musa se se keree

(Ekizode kuugoo 2:1-10)

Ayiwa, wee tuun wu ni a Levi wo tirige shen ná wa di ba Levi wo kpuun shen cee wa leŋe. A cee wu yere yacere na, na funana se. A wu pya wu ta w'a ɲɔ, na wu ŋmɔhɔ fo yeye taanri. Ba w'a pa li ce na wee da já pya wu ŋmɔhɔ nige we, a wu sagana ɲɔɲɔ wuu la ɔ, na lee keme wɔɔɔ ni kuro ni. Na pubinne li sinniŋe lee funɲɔ ni, na li yaha gba wu kabanugo ki na faɲagaya yi ni. A pya wu muzhɔ wu she yere xuu wa ni, na ganha na wii lemu na ba bye pya wu na ge.

Lee kadugo na a Farawɔn poro fuceere di ba digi pa gba wu ɲɔ ki na, kɔnhɔ wu she wuu. A wu kaafee fuceebiire t'i ganha na ɲaari ɲaari gba wu ɲɔ ki na. A wu ba sagana li ɲa faɲagaya yi ni, na wu bulozhɔ wu pye na wu she li ɔ pa wu kan. A wu sagana li ɲɔ mugi na pubinne ta li funɲɔ ni li na mee suu, a li ɲiɲaara di jé wu ni, a wu jo: «Heburuu wo pya wa wu ɲe we!»

Wee tuun wu ni a pya wu muzhɔ wu fulo Farawɔn poro fuceere li na, na li pye: «Ta ma funɲɔ ki wa ne wu she siivɔɔ wa sha Heburuu cèe pu ni, wee di ba jire kaan pya wu mu ma mu ya?» A Farawɔn poro fuceere l'i jo: «Uun, she!» A wu she pya wu

nusege kiye pyaa yiri pa. A Farawɔn poro fuceere l'i wu pye: «We pya we lɔ m'a se, ma she jire kaan wu mu na mu, ne wi ge, ne na ba ma saraa.» A cee wu gari ni pya wu ni, na ganha na jire kaan wu mu.

Ba pya w'a pa jire yaha we, a wu she wu teeɛe kan Farawɔn poro fuceere li mu. A wee di wu co ba wuyɛ pyaa yasege ne we. A wu pya wu mege le na Musa, na jo: «Bani loho ni ne wu yiige.»

Musa ya paa kari Madiyan ni

(Ekizode kuugoo 2:11-25)

Ba Musa ya le we, na ba gari wu cebooloo pu yiri caɲa ka. Kapyewagaa kiimu pu bi byi ge, a wu kee seeri. A wu ba Misira shen ná wa ja wu na wu ceborona Heburu wa kpɔɔn. A Musa di wii me, na wii me, wu ya sipya ja we, na Misira shen ná wu gbo, na wu ηmɔho gbazhenhe ki ni.

Kee caɲa ki jimuguro ti na, a wu noho kari pu yiri, na she Heburuu shuun ta yogo na. A wu kanii baa foɔ wu pye: «Jaha na mu di ma ceborona wu kpɔɔn we?» A wee ná wu wu ɲɔ sho

na: «Jɔɔ w'a mu teɛ na pye wèe ɲɔɲɔɔ, na mu w'a wèe kiiri kɔɔn wɛ? M'a giin m'a na be gbo ba m'a Misira shen ná wu gbo-e ya?» A Musa di fya, bani l'a bye wu funɲɔ ni, na: «Nakaara baa, le kaa le ɲɛ nige kaɲmɔhɔɔ wɛ!» A Farawɔn shiin di yi logo, na ganha na Musa shaa di gbo. Ga a Musa di baa kari fiige ki ni kemu mege ki ɲɛ na Madiyan ge, lee funɲɔ ni a wu sanha di lii Farawɔn na. Ba w'a nɔ wà wɛ, na she diin keɛɛ ka ɲɔ na.

Pushaa gbarashuun bye Madiyan fiige ki saraya ɲaha shɔɔnriwɔɔ wa mu, a pee di ba ba lɔhɔ ɲi le logbakɔɔɔɔ ki ni, kɔnhɔ p'i pu to wu yatɔɔpya wu gba. Ga a yatɔɔnahamaa pii be di nɔ, na ganha na pushaa pu kori. A Musa di yiri na yogo jo pushaa pu kaa na, na lɔhɔ kan pu yatɔɔɔ yi mu. Ba p'a kuri she pu to Zhetoro yiri wɛ, a wee di pu yege na: «ɲaha k'a yee pye yee ya wɛri pa ɲɲaa wɛ?» A p'i jo: «Misira shen ná wa w'a wèe shɔ yatɔɔnahamaa pu na, na nugo lɔhɔ be yege wèe mu na kan wèe yatɔɔɔ yi mu y'a gba.» A Zhetoro di wu poro pushaa pu yege na: «Mii wee ná wu wa wɛ? ɲaha na yee d'a pa na wu yaha wà wɛ? Yi she wu yiri, kɔnhɔ wu ba li!»

A Musa di ɔɔ na diin Zhetoro yiri. A wee di wu poro Sefora kan wu mu. A Sefora di ba funana se. A Musa di wee mege le na Geresɔmu, [lee kóri ɲɛ Nadadiinme-wake] na jo: «Nɛ pye nadadiinme piitiilee wo fiige ni.»

Ba taatuunnɔ ya toro wɛ, a Misira sheen saan wu xhu. Na Izirayeli nagoo pu yaha pu na zhiin pu bulooro kapyewagaa ki nɔhɔ ni, a p'i ganha na xhuulo na tegeɔɔ shaa. A pu xhuulo wu nɔ Kile na. A Kile di pu shiinne li logo, Karɲɛɛge ɲɔmɛɛ lemu wu bi lɔ Izirayeli nagoo pu tii pu mu pee piimu ɲɛ Ibirayima ni Ishaaga ni Yakuba ge, a wu wu funɲɔ yaha nidogo lee na.

A wu Izirayeli nagoo pu wii, na ɲɔɲɔ ɲaari pu na.

Kile ya Musa yiri

(Ekizode kuugoo 3:1-22)

Ayiwa, wu yafena Zhetoro yatooṅṅ Musa bi naha, Madiyan sheen wo saraya naha shoṅṅrivoo we. Caṅa ka, a wu ba gari ni yi ni sipooṅṅ ki ni taliige ni, na she nṅ Kile wo faaboboṅṅ ki na kemu mege ki je Orebu ge. A Tehene Baa Kile wo meleke wu wuye she wu na naniṅe ka ni, tahara la niṅe ni. A Musa di wii, na tahara li beeri ta na, ga l'i ya sori we. A Musa di jo wuye funṅṅ ni na: «N'a da waa zhe le kakanhana nigboṅṅ le shi ce, lemu l'a tahara li pye li ya sori-i ge.» Tehene Baa Kile ya li ja na Musa ya waa na gaṅṅi zhe li wii ge. A wu diin tahara li niṅe ni na wu yiri na: «Musa, Musa.» A Musa di wu jo sho na: «Ooyi.» A Kile di jo: «Ma ganha bu fulo naha we, ma tanhaya yi wolo, bani xuu wemu ni ma je ge, wee je ne yahama ni.» A wu jo sanha na: «Ne wu je ma to wu wo Kile we, Ibirayima wo Kile we, Ishaaga wo Kile we ni Yakuba wo Kile we.» Ba Musa ya yee logo we, na wu naha to, bani na wu naha ko le Kile ni na wii, wu bi fyagi lee na.

A Tehene Baa Kile di jo: «Ne sipyii piimu pu je Misira fiige ki ni ge, ne pu naa wu ja. P'a sipyaa kiimu suu pu jaavee pu keje ni ge, ne kee be logo, na pu kanhama keree ki be ce. Lee na ne tigi, di ba pu sho Misira sheen pu na, di pu yeege Misira fiige ki ni. Di she ni pu ni fiige ka ni, kemu ya no, na bele na ni nujirime ni sere na fo yi na fuu ge, kee je Kana sheen ni Xheti shi sheen ni Amori shi sheen ni Feresi shi sheen ni Xhevi shi sheen ni Zhebusi sheen wo fiige. Nime, Izirayeli nagoo pu sipyaa k'a no ne na, naa wemu Misira sheen p'a deri pu na ge, ne wee ja. Ayiwa nime n'a da ma tun Farawon mu, m'a she na sipyii Izirayeli nagoo pu yeege Misira fiige ki ni.

Ga a Musa di Kile no sho na: «Jogo ne di je fo ne wu ja she Farawon mu we? Jogo ne di je ne wu ja Izirayeli nagoo pu yeege Misira fiige ki ni we?» A Kile di jo: «Ne na bye ni ma ni, naha shesheere temu t'a li shee na ne w'a ma tun ge, tee je: Ma ba Izirayeli nagoo pu naha co na foro Misira ni, ke faabobono ke ninuno na y'a da ba saraya wolo na mu.

A Musa di Kile no sho na: «Ne bu she Izirayeli nagoo pu yiri na pu pye: «Yi sefelee pu wo Kile wu w'a ne tun yi mu.» Pu bu na yege na dii wu mege di je we do? Di yeke jo pu mu we?» A Kile di Musa pye: «Ne je wemu wu je ge. M'a yi jo Izirayeli nagoo pu mu na wemu mege ki je na: «Ne je ge,» na wee w'a mu tun pu mu.» A wu Musa pye sanha: «She yi jo Izirayeli nagoo pu mu, na Tehene Baa Kile, pu sefelee pu wo Kile we, Ibirayima wo Kile we, Ishaaga wo Kile we, Yakuba wo Kile we, wee w'a mu tun pu mu. Kee ki je ne mege tuun beeri ni. Piimu beeri pu je yi kadugo yaseye ge, pee beeri na ba ne yiri mu.

«Ayiwa nime, she Izirayeli nagoo pu noholee pu pinne m'a pu pye na Tehene Baa Kile, pu sefelee pu wo Kile we, Ibirayima wo Kile we, Ishaaga wo Kile we, Yakuba wo Kile we, na wee ya wuye she mu na, na jo na wee ya pa foro pu na, lemu l'a byi pu na Misira ni ge, na wee jii wa li ni. Lee wuu na, w'a jo na wee

na pu yeege Misira fiige ki kanhama pu ni, wu she ni pu ni Kana sheen, ni Xheti shi sheen, ni Amɔri shi sheen ni Feresi shi sheen, ni Xhevi shi sheen ni Zhebusi sheen wo fiige ki ni, nujirime ni sere ya fúu fiige kemu ni ge.

«Nɔhɔlee pu na ba sɔɔ ma jomɔ pu na. M'a she ni pu ni Misira sheen saan wu mu. Y'i she wu pye na: «Tehene Baa Kile, Heburuu pu wo Kile we, w'a wuyɛ she wèe na. Wù yaha wù she cabyaa taanri para pye siponɔ ki ni, Wù she saraya wolo Tehene Baa Kile wù Kile wu mu.» Ga Ne kunni ya li cɛ jo fanha keɛ ka shishiin wa da ga Misira sheen saan wu pye wu sɔɔ yee pu she wɛ, fo ne wogo ki yɛ. Ne na ba pu kpɔn ni na fanha keɛ ki ni, di kakanhaɲaa pye Misira ni, di kanhama tuugo bæeri shan pu juɲɔ ni.

Lee bu bye, wu na yi yaha y'a gaanji. Ne na ba we shi we tɔn tan Misira sheen pu mu. Wu kewayaya wo da ba gari wu kariduun ni wɛ. Izirayeli sheen cee wa bæeri na ba wu Misira shen cepii ni wu tiinpii pye na wu warifyen ni sannii yanmuyɔ kan wee mu, ni fàya nizaaya. Yi na ba yee leni yi jalaa pee ni yi pushaa pu na. Mu y'a da ba Misira sheen pu keɛ yanmuyɔ yi lɔ na kari, na pu kewayaya wuu yaha.»

Kile ya naha sheshɛere shuun she Musa na

(Ekizode kuugoo 4:1-20, 27-31)

Ayiwa, a Musa di Kafɔɔ ɲɔ shɔ na: «Izirayeli nagoo pu wa da zhe dà ne na wɛ. Pu wa da zhe na jomɔ pu logo wɛ. P'a nugo jo sanha be na Tehene Baa Kile yafiin be ya ta ne tun wɛ.» A Tehene Baa Kile di Musa yege na: «Naha ki wa mu keɛ ki ni me wɛ?» A Musa di jo: «Pubiin.» A wu jo: «Li wá ɲiɲe ki na.» A Musa di li wá ɲiɲe ki na, a l'i ɲeri pye wɔ. A Musa di laraga kɔn wu na.

A Tehene Baa Kile di Musa pye: «Fulo wu na m'a ma keŋe ki yeege m'a wu co wu naŋa ki na.» A Musa di fulo wɔ wu na na wu keŋe ki yeege na wu co wu naŋa ki na. A wɔ wu guri ŋeri pye publiin wu keŋe ni. A Tehene Baa Kile di jo: «She le ninuno pye she Izirayeli nagoo pu na, konho p'i dā li na na Tehene Baa Kile, pu sefelee Ibirayima ni Ishaaga ni Yakuba wo Kile wuye pyaa k'a wuye she ma na.»

A Tehene Baa Kile di wu pye sanha: «Ma keŋe ki le ma fadenŋe ki nɔhɔ ni [m'a ki taha ma dodoŋɔ ki na.]» A Musa di wu keŋe ki taha, na ki laha. A ceesege yama niguumɔ pa di ki co, na ki wogori. A Tehene Baa Kile di jo: «Ma keŋe ki le sanha ma fadenŋe ki nɔhɔ ni.» A Musa di wu keŋe ki le sanha wu fadenŋe ki nɔhɔ ni. Ba w'a pa ki wolo we, na ki ta ba k'a bi sii we.

A Tehene Baa Kile di jo na: «Ayiwa, pu bye p'i ya she dā ma na naha shesheere nizhiire ti na we, pu na dā ma na shuun wuuro ti na. Ga lee be na, te naha shesheere tehee shuun we be bye wu ya pu pye p'a dā ma na we, pu bye p'i ya ma ŋomɛe co we, m'a gba lɔhɔ ka ko gba wu ni ma wo ŋiŋe ki na. Kee lɔhɔ ke na ba ŋeri shishan ŋiŋe ki na.» A Musa di Tehene Baa Kile pye:

«Ee! Kafɔɔ, nɛ ɲɔ ya taan jomɔ na wɛ dɛ! Lee di wa ɲɔ kɔn kicaɲa wɛ, l'i wa ɲɔ kɔn tapaa wɛ, l'i wa nago kanna nime l'a ɲɔ kɔn ma joduun wu ni ni ma bulona wu ni wɛ. Ne ɲɔ k'a dugo, na jile bɛ d'a ɲɔ. A Tehene Baa Kile di jo na: «Jɔɔ w'a ɲɔ kan sipya mu wɛ? Jɔɔ w'a sipya pyi bobo, nudunno kelee jɛnaa fɔɔ kelee fyɛn wɛ? Ta nɛ Tehene Baa Kile bɛ wɛ! Zhe w'a mu lɔ, nɛ na ba ma ɲɔ ki taan, di ma kalaa ma nijoyo ni.

A Musa di jo: «A! Kafɔɔ, ɲɔ mayɛ na m'a watii tun.» A Tehene Baa Kile luu di yiri Musa taaɲ, a wu jo: «Ta ma pahafɔɔ Arɔn Levi wo tirige shɛn wu wa wɛ? Ne li cɛ jo wee ɲɔ ya taan jomɔ na. Wee yɛrɛ ya gbegele di ba ma ɲuɲɔ cɪri. Wu ba ma ɲa, lee na daan wu ni fo xuuni. Ma na ba yu ni wee ni, ma na ba wu nijoyo le wu ɲɔ ni. Ne wi ge, nɛ na ba ma ɲɔ ki tɛgɛ, di wu bɛ wo ɲɔ ki tɛgɛ. Yi na ba lemu pye ge, nɛ na ba yi taanni lee ni. Wee na ba yu ni sipyii pu ni ma tɛgɛ. Wee na ba bye ma ɲɔ, m'a bye wu ɲaha taaɲ ba Kile jɛ wɛ. Le publiin le li ge, lee co ma keɲɛ ni, lee ni ma da ba ɲaha shesheere ti pyi.

Wee tuun wu ni a Musa di yiri, na guri kari wu yafena wu yiri na she wu pye: «N'a ma jɛri, na yaha di she na cebooloo pu yiri Misira fiige ki ni, di she pu wii pu bi jɛ jiiifeere ni sanha.» A Zhetoro di Musa pye: «Kile wu pa ma naha, wu ba nɔ ni ma ni ɲaɲiɲɛ na.» Na Musa yaha Madiyan ni sanha, a Tehene Baa Kile di wu pye: «Kuri she Misira ni, bani sipyii piimu pu bi giin di ma gbo ge, pee beeri ya xu xɔ.» A Musa di wu shɔ we ni wu jalaa pu durugo kafana na, na koo lɔ na gaarɲi Misira ni. Kile bi publiin lemu kaa jo wu mu ge, a wu gari ni lee bɛ ni wu keɲɛ ni.

Ayiwa a Tehene Baa Kile di Arɔn pye: «She Musa ɲuɲɔ cɪri siponɔ ki ni.» A Arɔn di yiri na she wu ɲuɲɔ cɪri Kile wo faabobonagaɲa ki na, na ɲɔɲɔɲɔ fɔ kan wu mu. Tehene Baa Kile ya Musa tun ni jomɔ pemu ni, na ɲaha shesheere temu kaa jo wu mu ge, a wu yee beeri jo Arɔn mu. A Musa ni Arɔn di gari Misira ni, na she Izirayeli nɔhɔlɛɛ pu beeri yiri pinne.

Tehene Baa Kile ya jomɔ pemu jo Musa mu ge, a Arɔn di yee beeri paari, na naha shesheere ti be pye sipyii pu nii na. A p'i dā wu na. P'a yi logo na Tehene Baa Kile w'a pa foro Izirayeli nagoo pu na, na nii taha pu naa keree ki na ge, a p'i nuguro sin na Kile pele.

Musa ni Arɔn ya kari Farawɔn yiri

(Ekizode kuugoo 5:1-2, 6-23)

Lee kadugo na a Musa ni Arɔn di nɔ Farawɔn na, na wu pye: «Tehene Baa Kile, Izirayeli wo Kile w'a jo: «Na sipyii pu yaha p'i she kalene li pye na mu siponɔ ki ni.» A Farawɔn di jo: «Jɔgɔ wu jɛ wee Tehene Baa Kile we, fo nɛ wu wee jomɛɛ co di Izirayeli nagoo pu yaha di gari wɛ? Ne wee Tehene Baa Kile wu ce wɛ. N'a da Izirayeli be yaha zhe wɛ.»

Kee caɲa kiye pyaa a Farawɔn di yi jo labye wu jɔnɔ pee ni Izirayeli wo kapyebyii pu jahagbaa fɛɛ pu mu na: «Yee pu bi alikama sigiye yi shaa na gaan Izirayeli nagoo pu mu pu na dufaan wu shaan, yi ganha ba yi shaa nige wɛ. Puyɛ pyaa k'a da

se da yi shaa puye ni nime. Ga lee be na, dufaan ɲɔ ke p'a tee na zhaan ge, pu da kee ninuɲɔ shaan. Yafiin ganha bu fo kee ni we, bani saafee pu ɲe pii, lee l'a pu pye pu na yu na saraya pee da zhe wolo pu Kile mu. Yi labye wu taga pu keye ɲi fo yi pu conri, konho p'i gori yaha labye wu na. Lee bu bye p'a da ɲuwegee tagi nige kafineye yiri we.»

Wee tuun wu ni a labye wu ɲuɲɔfee pee ni Izirayeli wo kapyebyii pu ɲahagbaa fee p'i she sipyii pu pye na: «Farawon ya jo na wee da da alikama sigiye yi kaan nige yee mu we. Na xuu wemu beeri ni y'a da da yi taa ge, na yiye pyaa k'a se y'a yi shaa wa, na ga lee be di wa da la wolo labye wu ni we.» Ayiwa, a sipyiiire t'i jaaga Misira fiige ki beeri ni na ɲawaara shaa na gori alikama sigiye yi tege. A labye wu ɲuɲɔfee p'i sipyiiire ti fori labye wu feni na yu: «ɲawaara ti bi gaan yee mu y'i dufaan ɲɔ kemu shaan ge, kee ɲonuɲɔ ke y'a da zhaan.» Pu bi Izirayeli wo kapyebyii pu ɲahagbaa fee pu kpɔɔn be, pee piimu p'a bi teɲe pu samaa ɲuɲe ni ge. A p'i ganha na pu pyi: «ɲaha k'a li pye yee ya ta ɲolege ki ta tɲana ni ɲiɲaa ba yee ya tee na li pyi-i we?»

Ayiwa, a Izirayeli nagoo pu wo kapyebyii pu ɲahagbaa fee p'i she pu fiin paari Farawon mu na: «ɲaha na m'a ma buloo pu pyi le pyegana le na we? Pu ya alikama sigiye yi kaan nige ma buloo pu mu we, lee be na pu di yu sanha na fo we p'a dufaan wu shaan. Pu kunni wa ma buloo pu kpɔɔn be, na ta jaagi w'i ɲe mu wo sipyii puye pyaa na.» A Farawon di pu ɲɔ sho na: «Dozaya yee ɲe, dozatiye. Lee l'a yee pye yee ya jo na saraya yee da zhe wolo Tehene Baa Kile mu. Yi toro tii labye wu na nime! Alikama sigiye da gan nige yee mu we, ga ɲɔ kemu yee ya tee na zhaan ge, y'i noho y'a kee be shaan.

A Izirayeli nagoo pu wo kapyebyii pu ɲahagbaa fee p'i li ce na la l'a fara pu kanhama pu na, bani p'a pu pye na dufaan ɲɔ kemu k'a zhaa pu mu canɲanii ni ge, na yaaga be da voro kee ni

wε. Pu nivorowuu Farawɔn puga ki ni, a p'i saha ni Musa ni Arɔn ni, pee na yere na pu sigee. A kapyebyii pu nahagbaa fεε p'i pu pye na: «Yee ya wεε tɔn pɛn Farawɔn ni wu fanha ki sipyii pu mu. Ɔmɔpara yee ya le pu keɲe ni pu da wεε gbuu. Tehenε Baa Kile wu yee wii wu jaagi kanhama shan yi na.»

Wee tuun wu ni a Musa di gari na she jo ni Tehenε Baa Kile ni na: «Kafɔɔ, naha na m'a pii sipyii pii kanha mε wε? Ɔlaha na m'a na pye n'a pa naha wε? Ba nε sii she Farawɔn mu, na jo ni wu ni mu mege na wε, a wu pii sipyii pii cogana kolo. A mu be di bye mu ya ta ma sipyii pu shɔ wu na wε.

Kile na ba Izirayeli nagoo pu shɔ

(Ɛkizode kuugoo 6:1-3)

A Tehenε Baa Kile di Musa pye: «Lemu n'a da ba bye Farawɔn na ge, nime ma da ba lee ɲa. Ne wo Fanha keɲe k'a da ba wu pye w'a Izirayeli nagoo pu yaha kari. Ne wo Fanha keɲe k'a da ba wu pye w'a pu kori yeege wu wo fiige ki ni.» A Kile di nugo Musa pye sanha na: «Ne wu ɲε Tehenε Baa Kile we. Ne naye she Ibirayima ni Ishaaga ni Yakuba na, jo nε wu ɲε Fanha Bεeri Fɔɔ Kile we. Ga nε mege kemu ki ɲε na Tehenε Baa Kile ge, nε ta kee she pu na na mege wε.»

Kile ya fanha nigbɔhɔ kan Musa mu

(Ɛkizode kuugoo 6:28-30; 7:1-7)

Ayiwa, Tehenε Baa Kile bi ye jo ni Musa ni na wu yaha Misira fiige ki ni na: «Ne wu ɲε Tehenε Baa Kile we. Yemu n'a yu ma mu ge, yee bεeri jo Misira fiige ki saan Farawɔn mu.» Ga a Musa di Tehenε Baa Kile pye na: «Ne ɲɔ ya tɔan jomɔ na wε, ta Farawɔn na zɔɔ wu nε jomɔ logo ya?

Ayiwa, a Tehenε Baa Kile di Musa pye na: «Li wii, n'a da fanha kan ma mu m'a she yere Farawɔn naha tɔan ba Kile ɲε wε.

Ma jahafɔɔ Arɔn na ba bye ma ɲɔ. Tuduro temu n'a da ba jo ma mu ge, m'a tee beeri jo. Ma jahafɔɔ Arɔn na ba jo ni Farawɔn ni na wu Izirayeli nagoo pu yaha p'i foro wu fiige ki ni. Ga n'a da ba Farawɔn ɲuwii waha, kɔnhɔ di na sefɛere ti she ni jaha sheshɛere ni kakanhanɔaa niɲehɛɲɛ ni Misira fiige ki ni. Ga lee be na Farawɔn da ba ɲuwegee shan ni yee kafila wu ni we. Lee funɲɔ ni, ne ma na keɲɛ ki yirige Misira fiige ki feni, na na sipyii pee, Izirayeli nagoo pu yeege yeegegazaana na ba kashen keɲɛ ɲe we, di jaagi kanhama nigbɔ shan Misira fiige ki ɲuɲɔ ni, di pu yiige. Ne ba na keɲɛ ki yirige Misira feni tuun wemu ni, na Izirayeli nagoo pu yeege pu niɲɛ ni, wee tuun wu ni Misira sheen na ba li ce na ne wu ɲe Tehene Baa Kile we.»

A Musa ni Arɔn di li pye mu. Tehene Baa Kile ya tuduro temu jo pu mu ge, a p'i tee pye. Musa ni Arɔn ya jo ni Farawɔn ni tuun wemu ni ge, Musa yee ya bye yee kelee gbarataanri (80). Arɔn yee ya bye yee kelee gbarataanri ni taanri (83).

Farawɔn ya she Musa ni Arɔn wo nijoyo yi ni

(Ekizode kuugoo 7:8-13)

A Tehene Baa Kile di Musa ni Arɔn pye: «Farawɔn bu yi pye na yi jaha sheshɛere ta she, m'a Arɔn pye na wu wu publiin li shan ɲiɲɛ ki na Farawɔn jahagbaa na. Li na ɲeri wɔ.» A Musa ni Arɔn di gari Farawɔn yiri. Tehene Baa Kile ya yemu jo pu mu ge, a p'i yee pye. A Arɔn di wu publiin li wá ɲiɲɛ na Farawɔn ni wu fanha ki sipyii pu ɲii na, a l'i ɲeri wɔ. Ga a Farawɔn be di wu wo fungɔngɔ fee ni wu wo ceme fee pu yiri. A pu be di pu wo ceme pu taga lee ɲɔhɔ pye. A wa beeri di wu publiin wá ɲiɲɛ ki na. A kee pubege ki beeri di ɲeri pye wɔhɔ. Ga a Arɔn wo publiin l'i pu wo pubege ki lɔ ɲɔ. Lee be na a Farawɔn di ɲuwii waha, wu ya ta Musa ni Arɔn wo jomɔ pu sha logomɔ we. Lee ya pye na be ni Tehene Baa Kile wo nijoyo yi ni.

Kawaa nizhiine le: Lohó k'a jeri shishan

(*Ekizode kuugoo 7:14-25*)

Wee tuun wu ni a Tehene Baa Kile di Musa pye na: «Farawon nige k'a waha, wu ya ta soó na sipyii pu yaha kari we. She wu mu niga nisooógbóhó na, wu ba gaanji tuun wemu ni gba wu jó ki na, m'a wu juuóó círi, publiin lemu l'a jeri wó wu ge, m'a lee co ma keje ni. M'a wu pye na: «Tehene Baa Kile we, Heburuu wo Kile we, wee w'a ne tun ne wu pa ma pye: “Na sipyii pu yaha p'i she saraya wolo na mu sipooóó ki ni.” Ga fo nime mu sanha soó na ne wo nijoyo yi logo we. Ayiwa Tehene Baa Kile ya jo na publiin le li wa ne keje ni ge, na ne wu lee taga gba lohó ki kpon, na ki na jeri shishan. Na lee na m'a da ba li ce na wee je Tehene Baa Kile. Gba wu fyaa pu na ba xhu, gba lohó ki na fonhó fo Misira sheen na bye pu ya já ki gba nige we.» »

A Tehene Baa Kile di Musa pye sanha na: «Yi jo Aron mu na wu wu publiin li yirige Misira lohoyo yi juuóó na, pu gbalaa ni pu duyo ni pu canya ni pu lowegeye yi beeri juuyo ni. Yee lohoyo yi beeri na ba jeri shishan. Misira fiige ki beeri na ba bye shishan. Lohoyo yemu yi je ali tiye wo peye ye ni faaya wo peye yi funoó ni ge, yee beeri na ba jeri shishan.» Tehene Baa Kile ya yemu jo Musa ni Aron mu ge, a p'i lee pye. A Aron di publiin li yirige, na li taga gba lohó ki kpon Farawon ni wu fanha ki sipyii pu nii na. A gba lohó ki beeri di jeri shishan. A gba wu fyaa pu beeri di xhu, a wu lohó k'i fonhó. A Misira sheen p'i bye pu ya já gba wu lohó ki gba nige we, A Misira fiige ki beeri di bye shishan.

Ga a Misira ceme fee pu be di li shi pye ni pu wo ceme pu ni. A Farawon di wu juwii waha, wu ya ta soó na Musa ni Aron jomó pu logo we. Lee ya pye ba Tehene Baa Kile ya bi yi jo we. A Farawon di kadugo le na se puga, wu ya ta lee be wii yaaga

wɛ. A Misira sheen pu beeri di wegeye tugi gba wu ɲɔ ki na na logbaga shaa, bani gba wu lohɔ ki bi já gba wɛ. Tɛhɛnɛ Baa Kile ya lohɔ ki kpɔn mu ge, a p'i cabyaa gbarashuun pye lee ni.

Kawaa shuun wuu le: **Ziraya ya fiige ki ɲi** *(Ekizode kuugoo 8:1-11)*

A Tɛhɛnɛ Baa Kile di Musa pye: «Yi jo Arɔn mu na wu wu publiin li lɔ wu li yaɗa gba lohɔyɔ ye ni duyɔ ye ni canya yi shizhaa na, ziraya di foro, y'i Misira fiige ki ɲi.» A Arɔn di wu keɗe ki yaɗa Misira fiige ki lohɔyɔ yi beeri shizhaa na, a ziraya di foro na Misira fiige ki ɲi. Ga a Misira cɛmɛ fɛɛ pu be di lee ɲɔhɔ pye ni pu wo cɛmɛ pu ni. A pu be di ziraya pye y'a foro Misira fiige ki ni.

A Farawɔn di Musa ni Arɔn yiri, na pu pye: «Yi Tɛhɛnɛ Baa Kile ɲɛɛri kuuni na wu ye ziraya ye laha nɛ ni na sipyii pu na. Nɛ na ba Izirayeli nagoo pu yaha p'i she saraya wolo wu mu.» A Musa di Farawɔn pye: «Lee pyeduun wo pɛɛɗe ki ɲɛ mu wogo. Di Tɛhɛnɛ Baa Kile ɲɛɛri kuuni mu ni ma fanha ki sipyii ni ma sipyii pu samaa mu tuun weke ni, kɔnhɔ wu ziraya yi laha mu ni ma piyeye yi na wɛ? Yi na ba bye gba lohɔ ki ye ni.» A Farawɔn di jo: «ɲiga na.» A Musa di jo: «Yemu mu ya jo ge, lee na bye, kɔnhɔ m'a li cɛ na Tɛhɛnɛ Baa Kile, wɛɛ wo Kile wu ɲɔhɔ ɲɛ wɛ. Ziraya yi na ba laha ma ni ma fanha ki sipyii pee ni ma sipyii pusamaa naha tɔan, yi na ba foro ma piyeye yi ni. Yi na ba bye gba lohɔ ki ye ni.»

Ba Musa ni Arɔn ya foro Farawɔn puga wɛ, a Musa di Tɛhɛnɛ Baa Kile ɲɛɛri kuuni ziraya yi wuu na, w'a yemu taga Farawɔn kanha ge. Musa ya lemu ɲɛɛri ge, a Tɛhɛnɛ Baa Kile di lee pye. A ziraya y'i xhu piyeye ye ni kaaya ye ni kereye yi ni. A sipyii

p'i yi kuu na yi pinne pinne, a fiige ki nugo di ben. Ba Farawon ya lee ja l'a fanha we, na wu juwii waha. Wu ya ta Musa ni Aron jomɔ pu sha logomɔ we. Lee ya pye na saha ni Tehene Baa Kile wo nijoyo yi ni.

Kawaa taanri wuu le: Nupaanra

(Ekizode kuugoo 8:12-15)

A Tehene Baa Kile di Musa pye na: «Yi jo Aron mu na wu wu publiin li lɔ, wu niɲe ki gbagbaɲa ki kpɔn, na gbagbaɲa ki na ba ɲeri bye nupaanra Misira fiige ki beeri ni.» A pu li pye mu. A Aron di wu keɲe ki yirige ni publiin li ni na niɲe ki gbagbaɲa ki kpɔn. A k'i ɲeri pye nupaanra sipyii ni yapɔɔɔɔ yi feni. A Misira fiige ki gbagbaɲa ki beeri di ɲeri pye nupaanra. A ceme fee p'i ganha na giin p'i pu wo ceme pu taga nupaanra ti xɔ, ga pu ya ja we. A nupaanra t'i wo sipyii pee ni yapɔɔɔɔ yi na. A ceme fee p'i Farawon pye na: «Kile kabee li ɲe le.» Lee be na a Farawon di wu juwii waha, wu ya sɔɔ na Musa ni Aron ye jomɔ pu logo we. Lee ya pye na saha ni Tehene Baa Kile wo nijoyo yi ni.

Kawaa shishere wuu le: Nukonroyo

(Ekizode kuugoo 8:16-17, 20)

A Tehene Baa Kile di Musa pye na: «Pa sɔɔ yiri m'a Farawon ɲuɲɔ c'iri, wu ba fɔro da se gba wu ɲɔ ki na tuun wemu ni, m'a wu pye na: «Tehene Baa Kile ya jo na: “Na sipyii pu yaha p'i she saraya wolo na mu.” Ma bye ma di ya pu yaha we, ne na ba nukonroyo tun mu ni ma fanha ki sipyii pee ni ma sipyii pusamaa mu, yee na ba je ma piyeye yi ni. Misira sheen pu piyeye yi na ɲi nukonroyo na, yi na ba niɲe ki be tɔ.» Ayiwa a Tehene Baa Kile di li pye mu, a nukonroyo niɲeheye di je Farawon ni wu fanha ki sipyii pu piyeye ye ni Misira fiige ki beeri ni. A nukonroyo y'i fiige ki beeri kyeeɲi.

Kawaa kaguro wuu le: Yatɔɔxhulo

(Ekizode kuugoo 9:1-7)

A Tɛhɛnɛ Baa Kile di Musa pye: «She yi jo Farawɔn mu na: «Tɛhɛnɛ Baa Kile we, Heburuu pu wo Kile w'a jo na: “Na wo sipyii pu yaha p'i she saraya wolo na mu.” Ma bye ma di ya sɔɔ na pu yaha kari we, ma bu zhe sanha na pu co na yaha naha, ma yatɔɔɔ yemu bɛeri yi wa sige ki ni ge, nɛ Tɛhɛnɛ Baa Kile keɛɛ na ba nɔ yi na, na yama niguudiime wá yi na, ma shɔnyɔ ye, ni ma kafaya ye, ni ma jɔhɔɔ ye, ni ma niiye ye ni ma yatɔɔbya we. Tɛhɛnɛ Baa Kile na ba kasɛɛge yaha Izirayeli sheen pu wo yatɔɔɔ yi na na toro Misira sheen woyo yi na. Bani nigin bɛ da ba xhu Izirayeli nagoo pu wo yatɔɔɔ yi ni we.» » Lee na ba bye tuun wemu ni ge, Tɛhɛnɛ Baa Kile ya wee tɛhɛnɛ kɔn xɔ. W'a jo na: «Jiga na n'a da ba lee pye fiige ki ni.» Jimuguro ti na a Tɛhɛnɛ Baa Kile di lee pye, a Misira sheen pu yatɔɔɔ yi bɛeri di xhu, ga yafiin bɛ ya Izirayeli nagoo pu wo yatɔɔɔ ka ta we. A Farawɔn di sipyii pii yaha na pu yegeɛ pye, a l'i she da na yafiin bɛ ya Izirayeli nagoo pu wo yatɔɔɔ ka ta we. Ga lee bɛ na a Farawɔn di juwii waha, wu ya ta sipyii pu yaha we.

Kawaa gbaara wuu le: Nɔɔwaya

(Ekizode kuugoo 9:8-12)

A Tɛhɛnɛ Baa Kile di Musa ni Arɔn pye: «Yi yi keye ji ni kanra shɔɔnɔ ni. Musa di ti wá fugba wu ni Farawɔn jii na. Tee na ba jɛri kafunnɔɔ, na puuro yeege sipyii pee ni yatɔɔɔ yi na Misira fiige ki kabaya yi bɛeri na. Tee puuro ti na ba jɛri nɔɔwaya. A Musa ni Arɔn di she kanra shɔɔnɔ kuu, na she ni ti ni Farawɔn yíri. A Musa di ti jɛregi jɛregi fugba wu ni. A tee di puuro yeege sipyii pee ni yatɔɔɔ yi na. A tee puuro t'i jɛri nɔɔwaya. A nɔɔwaya y'i foro ceme fɛe pu bɛ na ba Misira fiige ki sipyii pu samaa bɛeri jɛ we. A p'i bye pu ya já she yere Musa

naha tãan wɛ. Lee bɛ na a Tɛhɛnɛ Baa Kile di Farawɔn juwii waha sanha. Wu ya ta sɔɔ na logo wɛ.» Lee ya pye na saha ni Tɛhɛnɛ Baa Kile wo nijoyo yi ni Musa mu.

Kawaa gbarashuun wuu le:

Zanha kagereye

(Ɛkizode kuugoo 9:13-26)

A Tɛhɛnɛ Baa Kile di Musa pye: «Pa sɔɔ yiri niga na m'a she Farawɔn yiri m'a yi jo wu mu na Tɛhɛnɛ Baa Kile wɛ, Heburuu pu wo Kile w'a jo: «Na sipyii pu yaha p'i she saraya wolo na mu. Le tɔɔɔɛ le ni n'a da ba kanhama nigbo niguumɔ shan muyɛ pyaa kee ni ma fanha ki sipyii ni ma sipyii pu samaa na, kɔnhɔ m'a li cɛ na nɛ nɔhɔ nɛ nɛɛ ki beeri na wɛ. Nɛ da bi na keɛ yirige na mu ni ma sipyii pu kpɔn ni kafɛɛge yama ni, yee nɔɔɔ bi da dugo nɛɛ ki na. Ga can na nɛ mu yaha wà, kɔnhɔ di na fanha ki she ma na, na mege ki sii pele kɔɔɔ ki kabaya yi beeri na. Ali lee bɛ na musama di dɛnri, ma ya go m'a na sipyii pu yaha p'a gaaji wɛ. Ayiwa, niga nime tashiin ni n'a da ba zanha kagereye shan, yee fanha na ba nɛhe xuuni. Yee zanha kagereye yi shi sanha do na Misira ni wɛ, ba w'a sin wɛ. Ayiwa, ma yatɔɔɔ ye ni ma yanmuyɔ yemu yi wa kɛɛɛ ye ni ge, tuduro tun sasa na, na yi beeri yi fyaala pa puga. Sipyii pu fara yatɔɔɔ yi na, kee ka beeri bu gori sige ki ni, zanha kagereye na ba kee kpɔn gbo.» Farawɔn wo fanha ki sipyii piimu ya Tɛhɛnɛ Baa Kile wo jomɔ pu co ni sɛɛ ni ge, a pee di pu buloo ni pu wo yatɔɔɔ yi leɛɛ piyɛɛ ni. Ga piimu ya ta pu co ni sɛɛ ni-i ge, a pee di pu wo buloo ni pu wo yatɔɔɔ yi yaha wà sige ki ni.

Ayiwa, a Tɛhɛnɛ Baa Kile di Musa pye: «Ma keɛɛ ki yirige fugba wu ni, kɔnhɔ zanha kagereye di do sipyiiire ti beeri ni yatɔɔɔ ye ni nà tuuyo yi beeri nɔɔɔ ni Misira fiige ki kabaya yi beeri na. A Musa di wu publiin li yirige fugba wu ni, a Tɛhɛnɛ Baa Kile di

Kile-selenḡe ni zanha kagereye ni na yaha shan. A Kile-selenḡe ki pkeenge k'i jinḡe ki beeri tɔ, a Tehene Baa Kile di zanha kagereye shan Misira fiige ki beeri ni. A zanha kagereye di sii wo, a na di suri yi ni. Yi fanha bi sii jehḡe xuuni. Ba Misira fiige ki da bye fiige we, lee shi bi sanha bye ja bada we. Yaga yaga k'a bi bye sige ki ni ge, na co sipyii na na nɔ yatɔɔɔ na, zanha kagereye y'a yee beeri kpɔn, na jà ki kpɔn, na tiire ti be kpɔn na kegi kegi Misira fiige ki kabaya yi beeri na. Ga Izirayeli nagoo pu bi bye Goshen koomɔ pemu ni ge, zanha kagereye yi ya ta nɔ pee koomɔ pu kabaḡa ka shishiin ni we.

Kawaa gbarataanri wuu le: Kabeenḡe

(Ekizode kuugoo 10:12-15, 20)

A Tehene Baa Kile di Musa pye: «Ma keḡe ki sanha Misira fiige ki jɔɔ na, konhɔ kabeenḡe di ba Misira fiige ki ni. Jà kemu beeri k'a kori zanha kagereye yi nidoxhɔɔ na ge, kabeenḡe k'i ba kee beeri li.» A Musa di wu publiin li yaḡa Misira fiige ki jɔɔ na, a Tehene Baa Kile di kafeḡe ja na yiri Kile-nɔhɔ ki na. A kee di caḡa ke ni piige ki beeri pye na fùu. Jiga k'a jo k'a mugi ge, lee bi kabeenḡe ki ta k'a pa. A kee kabeenḡe k'i digi, na jaaga Misira fiige ki beeri ni. K'a bi sii jehḡe jehḡana lemu na ge, lee jɔhɔ bi sanha bye ja bada we, li jɔhɔ di wa da bye be nige bada we. K'a bi jinḡe ki beeri tɔ, a jinḡe ki beeri di wɔ foro kabeenḡe ki na. Jà kemu ni tiye yasḡe yemu y'a kori zanha kagereye yi nidoxhɔɔ na ge, a k'i yee beeri li. Weḡe niburege ka shishiin ya kori tige kelee jakaḡa na Misira fiige ki kabaḡa ka shishiin na we.

Ga a Tehene Baa Kile di Farawɔn juwii waha. Wu ya ta sɔɔ na Izirayeli nagoo pu yaha kari we.

Kawaa gbarashεεre wuu le:

Nibiigboho

(Ekizode kuugoo 10:21-29)

A Tehene Baa Kile di Musa pye: «Ma kehe ki yirige fugba wu ni, konho nibiigboho di je Misira fiige ki ni, fo sipyii pu da daala nibiige ki ni.» A Musa di wu kehe ki yirige fugba wu ni, a nibiigboho di je Misira fiige ki kabaya yi beeri ni fo cabyaa taanri. Sipyaa ya bi wu sipyinii naa we. Sipyaa wa shishiin ya yiri wu tateenge ni kee cabyaa taanri wu funjo ni we. Ga kpeenge bi bye Izirayeli nagoo pu wo xuu wu ni.

A Farawon di Musa yiri na wu pye: «Y'a se y'i she saraya wolo Tehene Baa Kile mu. Y'a se ni yi nohoiire ti be ni. Y'i yatopya we ni yatoyo nigboyo yi ye yaha naha.» A Musa di jo: «Wee tuun wu ni, saraya ni saraya nizogoyo yemu w'a da zhe wolo Tehene Baa Kile mu ge, ta mu wu w'a da zhe yee kan we mu? Wee yatoyo yi beeri y'a da gari ni we ni, ali ka feene nigin be da ga ba gori we kadugo we, bani yemu we ya yaa na pye saraga Tehene Baa Kile, we wo Kile wu mu ge, we da ga yee ce, na ta wee sanha no wa ke we.»

Ga a Tehene Baa Kile di Farawon juwii waha, wu ya ta so na sipyii pu yaha kari we. A Farawon di Musa pye: «Nime ya ma ta m'a toro laha na jahagbaa na! Kasenge yaha maye na de! di ganha da ma na naha nige we. Ne nii ga fin ma na cana cana, kee na bye ma caxhugo.» A Musa di jo: «M'a can jo, ma nii kunni da ga fin ne na nige we.»

Kawaa ke wuu le: Misira fiige ki nagoo nizhiilee p'a xu

(Ekizode kuugoo 11:1-10)

A Tehene Baa Kile di Musa pye: «N'a da ba kawaa la shan sanha Farawon ni Misira jujo ni. Lee kadugo na wu na ba koo kan

yee mu. Wu bu koo kan yi mu, wu da yee kōri be yere. Yi jo sipyii pu mu, na namaa pu beeri ni cèe pu beeri pu warifyen yaŋmuyɔ ni sanni yaŋmuyɔ jæri pu tiinjii pu mu. A Tehene Baa Kile di sii pu tɔn taan Misira sheen mu, fo Musa ye pyaa bi wii sipyigbo fo xuuni Misira fiige ki fanha ki sipyii pee ni sipyii pu samaa beeri mu. A Musa di Farawɔn pye: «Tehene Baa Kile ya jo, na niŋe ki ba ji tuun wemu ni na wee na ba Misira fiige ki jaari. Misira fiige ki jashiilee pu beeri na ba xhu, Farawɔn wemu wu wa tiin saanra koo li ni ge, na jɔ kɔn wee wo jashiime wu na, fo na she nɔ bulozhɔ tiratirime wu wo jashiime wu na.

Yatɔɔyɔ yi be wo nagoo nizhiilee pu na ba xhu. Yameheɛ na ba suu Misira kabaya yi beeri na kiimu jɔhɔ sanha su ja we, ki jɔhɔ di wa da zu ja be nige bada we. Ga Izirayeli nagoo pu ni, ali ponɔ be da ba geenri sipya na kelee yatɔɔɔ na we, kɔnhɔ y'i li ce na Tehene Baa Kile ya Misira sheen ni Izirayeli sheen ce na shɔnri puye ni. Wee tuun wu ni, ma kapyebyii piimu pu je piiri ge, pee beeri na ba ne mu, na nuguro sin ne fæe ni, na yu: «Yi foro y'a se ma ni ma sipyii pu ni.» Lee kadugo na ne na ba foro fiige ki ni.» A Musa luu di sii yiri fo xuuni, a wu yiri laha Farawɔn tãan. Tehene Baa Kile bi yemu jo Musa mu ge, a yee jɔ do fa. Wu bi jo na: «Farawɔn da ba sɔɔ mu wo nijoyo yi na we, kɔnhɔ ne kakanhaŋaa niŋehenje pye Misira ni. Musa ni Arɔn ya kee kakanhaŋaa ki beeri pye Farawɔn jii na, ga a Tehene Baa Kile di Farawɔn juwii waha. Wu ya ta sɔɔ na Izirayeli nagoo pu yaha na pu foro wu fiige ki ni we.

Izirayeli nagoo pu wo Juwuuro Kalene le

(Ekizode kuugoo 12:1-3, 6-15, 21-23, 28-33, 35-42)

Ayiwa, na Musa ni Arɔn yaha Misira fiige ki ni, a Tehene Baa Kile di pu pye: «Ke yeŋe ke na ba bye yee yeŋe nizhiige. Ki na

Wee tuun wu ni a Musa di Izirayeli nɔhɔlɛɛ pu beeri yiri na pu pye: «Yi she dubyapiye kelee sikapiye ya co nime na saha ni yi kpɔnhɔɔ ki sipyii pu ni, y'i juwuuro kalene li wo saraga ki gbo. Y'i izopu tige geɛɛ kii kɔn, y'i ki mini wolo shishan golege ki ni, y'i pee jeregi jeregi kujɔɔ li fugba gbeetirige ke ni li kabanugo gbeetiriye shuun wu na. Wa shishiin ganha da voro wu puga na ta jiga sanha mugi we. Tehene Baa Kile ba doroo, na Misira sheen pu kpɔɔn tuun wemu ni, wu bu pee shishan pu ja kujɔɔ lemu fugba gbeetirige ke ni li kabanugo gbeetiriye shuun wu na, wu na ba doroo lee kujɔɔ li jɔɔɔ ni. W'a da ba sɔɔ kakabye wu wu jé kee puga ka ni wu kakara pye we.

Lee kadugo na a Isirayeli nagoo p'i gari. Yemu Tehene Baa Kile ya jo Musa ni Arɔn mu ge, a p'i she yee pye cibe.

Ba niɛ k'a pa ji we, a Tehene Baa Kile di Misira fiige ki jalaa nizhiilee pu beeri gbo. Saannaa Farawɔn wemu wu bi bye saanra ti na ge, na jɔ kɔn wee wo jashiime wu na, fo na she nɔ kasoleme wu wo jashiime wu na, na yatɔɔɔ yi be wo nagoo nizhiilee pu gbo, piimu pu je bee ge. A Farawɔn ni wu gbafeneme wu sipyii pu beeri ni Misira sheen pu beeri di yiri kee piige ki ni. A sipyaa nigbɔhɔɔ di ganha na fɔro Misira fiige ki ni, bani puga ka shishiin ya kori gbo ya ta kemu ni we.

Kee piige kiyɛ pyaa ni a Farawɔn di Musa ni Arɔn yiri na pu pye na: «Yi toro foro ne ni na sipyii pu niɛ ni yi ni Izirayeli nagoo pu beeri. Y'a se y'i she Tehene Baa Kile pele ma na jo ba y'a yi jo jogana lemu na we. Yi da se ni yi yatɔɔpya we, ni yatɔɔgbɔɔ yi be ni ba y'a yi jo jogana lemu na we. Y'a se. Y'i duba pye na be mu.» A Misira sheen di sii pii sipyii pii fɔri, na pu yaha foro tɔvuyo na fiige ki ni. Bani pu bi giin na pee Misira sheen beeri pu da xhuu. Musa bi yemu jo Izirayeli nagoo pu mu ge, a p'i lee pye: A p'i warifyen yanmuyɔ ni sanni yanmuyɔ ni fàya jɛeri Misira sheen pu mu. A Tehene Baa Kile di Misira sheen pu co

kan Izirayeli nagoo pu mu. P'a yanmuyɔ yemu jɛeri ge, a p'i yee kan pu mu. A p'i Misira sheen pu wo naafuu wu kuu.

A Izirayeli sheen p'i yiri Aramesi kulo li ni, na she nɔ Sukɔti kulo li ni tɔɔɔ na. P'a bi namaa kabɔfoŋɔ xhuu gbaara (600.000) xɔ, cɛe ni nɔhɔpiire niŋe jɛ we. A shi tuuyo niŋehɛye ya be wo sipyii di binne kari ni pu ni. A p'i gari ni yatɔɔpya ni yatɔɔgbɔyɔ niŋehɛye be ni. Myedɔnhɔŋɔ kemu p'a lɔ na foro Misira ni ge, a p'i kee fɔ na pye buuri shizhenhere baa wo. Bani tuun wemu ni p'a pu kɔri Misira ni ge, lee bi mye pu ta pu sanha yiri we, pu di bi ta yaligee be gbegele gari wu kaa na we.

Ayiwa yee xhuu shishɛere ni kelee taanri (430) Izirayeli nagoo p'a bi pye Misira fiige ki ni. Kee yee xhuu shishɛere ni kelee taanri w'a fa caŋa kemu ge, kee caŋa Tehene Baa Kile wo sipyii pu beeri ya foro Misira fiige ki ni. A kee piige k'i bye cagbɔhɔ Tehene Baa Kile mu, bani kee piige ki ni w'a kasɛege yaha pu na, na pu yeege Misira fiige ki ni. Kee piige ki na ba bye kalene li cagbɔhɔ Izirayeli nagoo ni pu kadugo nagoo pu beeri mu na naha tii Tehene Baa Kile na.

Nagoo nizhiilee pu beeri ya kan Kile mu

(Ekizode kuugoo 13:1-3, 10-16)

Ayiwa, a Tehene Baa Kile di Musa pye: «Yi nagoo nizhiilee pu beeri yaha na yahama ni, sipyii jashiilee ni yatɔɔyɔ wo nagoo nizhiilee pee, piimu pu jɛ bee ge. Yee beeri jɛ nɛ woyo. A Musa di sipyii pu pye: «Caŋa kemu yee ya foro Misira wo bulooro puga ki ni ge, yi yi funŋɔ yaha nidogo kee caŋa ki wo kalene li na, lee di bye yi mu kalee, bani wu keŋe baraga wogo ki fanha ni Tehene Baa Kile ya yee yeege. Sipya wa shishiin ganha da shizhenhere buuri li we.

Ayiwa, yi na ba le kalɛɛ le pyi li tuun ni yee bæeri. Tɛhɛnɛ Baa Kile ya ɲɔmɛ lɔ yee ni yi sefɛɛ pu mu Kana fiige ki shizhaa na, wu ba yee leɲɛ wà, wu kee kan yee mu. Yi na ba yi jashiilee pu bæeri kaan Tɛhɛnɛ Baa Kile mu, ni yi yatɔɔɔ yi nagoo nizhiilee pu bæeri, piimu pu ɲɛ bee ge. Pee bæeri pu ɲɛ Tɛhɛnɛ Baa Kile wuu. Kafabige nizhiige kemu bæeri ki ɲɛ boo ge, m'a kee ɲuɲɔ wolo ni dubyapige ni. Ma funɲɔ bi ɲɛ m'a ki ɲuɲɔ wolo we, m'a ki katige ɲmahana kegi. Yi na ba sipyii pu be wo jashiilee pu ɲuɲɔ wo. Cabaya na ma pya bu ba ma yege, lee wo kapyii ɲuɲɔ na, m'a wu pye na: «Wu keɲɛ baraga wogo ki fanha ni Tɛhɛnɛ Baa Kile ya wèe yeege Misira fiige ki ni bulooro puga ki ni. Tuun wemu ni Farawɔn bi nige waha, na zhe wèe yahaɲa na ge, a Tɛhɛnɛ Baa Kile di Misira fiige ki nagoo nizhiilee pu bæeri gbo, na ɲɔ co sipyii wo jashiilee na fo na she nɔ yatɔɔɔ yi wo

bee nizhiilee na, lee wuu na wèe ya yaa na yapɔɔɔ yi wo bee nizhiilee pu pye saraga Tehene Baa Kile mu, ga wùye pyaa wo jashiilee pee, wù ma pee ɲɲɔ wolo.» Lee na ba bye ba fe ɲe we, ma keɲe ni ma gbaa na, na yi funɲɔ tun na wu keɲe baraga wogo ki fanha ni Tehene Baa Kile ya yee yeege Misira fiige ki ni.»

Kile ya Izirayeli nagoo pu naha co siwaga ki ni

(Ekizode kuugoo 13:17-18, 21)

Ayiwa, Tuun wemu ni Farawɔn ya sipyii pu yaha kari ge, Kile ya ta pu naha co na she Filisiti sheen fiige ki koo li ni we, ali na lee koo le ta be lee ya bi gberɛ, bani Kile bi wuye pye na: «Pii sipyii pii bu she li ɲa na pu na ba kashen ɲmɔ wà, daajeɲe na jé pu ni, p'a guri kari Misira ni sanha.» Ayiwa a Kile di pii sipyii pii caanna ɲeri siwaga ki ni, a p'i maha she suumɔ loniga ki koo li ni. Izirayeli nagoo pu nigbegeyahaya y'a foro Misira fiige ki ni ni pu kashen yagboyo yi ni. Tehene Baa Kile ya bi gaanɲi pu naha na jahana ni, na koo li shee pu na caɲa ni. Piige ni w'a bi gaanɲi pu naha na jahana na wogo ni, na kpeenge yeege pu mu, kɔnhɔ p'i sii p'a ɲaari caɲa ni piige.

Farawɔn ya Izirayeli nagoo pu nɔhɔ niine

(Ekizode kuugoo 14:5-16, 19-31)

Tuun wemu ni y'a jo Misira saan wu mu na pii sipyii pii ya paa gbee ge, a Farawɔn ni wu gbafeneme wu kapyebyii pu fungɔɲɔ di ɲeri pii sipyii pii shizhaa na. A p'i puyɛ pye na: «ɲaha k'a wèe wá le bye na we, na Izirayeli nagoo pu yaha na foro wù labye wu ni we? A Farawɔn di wu wotoriyo, ni wu sipyii pu

gbegele, na kari. A wu wotoriyo nizaaya xhuu gbaara (600) wu lo, ni Misira wotoriyo yisaya beeri. Kashenḡmuu nahagbaa fee bi bye yi beeri ni.

A Tehene Baa Kile di Misira saan Farawɔn nige waha. A Farawɔn di foro na Izirayeli nagoo pu nɔhɔ niine, pee piimu juyirige wuu p'a bi foro ge. A Misira sheen p'i Izirayeli nagoo pu nɔhɔ niine, Farawɔn wo shɔnyɔ ye ni wu wotoriyo ni wu shɔnyɔ fee ni wu kashenḡmuu pee. A p'i she Izirayeli nagoo pu ta pu buguro ti na suumɔ lohɔ ki jɔ na, Piyaɔti shizhaa wu na, na saha ni Baali-Zefɔn ni.

Ba Farawɔn ya tereḡe Izirayeli nagoo pu na we, a p'i pu juyɔ yirige. Pati! A p'i Misira sheen pu ja pu na ma pu feni. A Izirayeli nagoo p'i sii fya fo xuuni na sipyaa wá Tehene Baa Kile mu. A p'i Musa pye: «Ta faya baara na Misira fiige ki je, fo mu wèe lo pa ke siwaga ke ni naha, wèe di ba xhu ya?»

Ɔaha kaa byaa byaa na m'a wèe lo yeege Misira fiige ki ni wè? Na wèe yaha Misira fiige ki ni, ta wèe ya mu pye jo ma wù yaha wù da labye pyi Misira shèen pu mu wè? Na labye pyi Misira shèen mu, lee ya pɔɔ kanha wèe mu wèe pu xu ke siwaga ke ni. A Musa di sipyii pu ɔɔ shɔ na: «Yi ganha ba fyagi-i sa! Yi kori yi tatiinye yi ni. Tèhene Baa Kile na ba lemu pye wu yi shɔ ge, yi na lee ɔa. Misira shèen piimu yee ya ɔaa nɔnaa ge, yee ɔii da ga ba daha pu na nige bada wè. Tèhene Baa Kile w'a da ba kashen ɔmɔ yi mu, yee kunni pu yi logoo gbo.»

Ayiwa, a Tèhene Baa Kile di Musa pye: «Ɔuɔɔ wa li na m'a mujuu waa na mu wè. Yi jo Izirayeli nagoo pu mu na pu yiri p'i she ɔahagbaa na. Mu wi ge, ma publiin li yirige, m'a ma keɔe ki sanha ni li ni suumɔ loho ki ɔuɔɔ na, m'a ki taa taaya shuun, kɔnho Izirayeli nagoo p'i ɔaari toro ɔiwaga ki na suumɔ loho ki te wu ni.

Ayiwa, Kile wo meleke wemu wu bi Izirayeli nagoo pu ɔaha co ge, a wee di ɔmahana ɔeri pu kadugo yiri, a ɔahaɔa ki be di yiri pu ɔahagbaa li na, na yere pu kadugo yiri. Na jé yere Misira shèen wo kashen keɔe ke ni Izirayeli wo kashen keɔe ki te wu ni. Kee ɔahaɔa ki kabanugo nigin wa ya bi bye piige, keki di kɔeenɔe yeege piige ki ni. A lee di pu pye pu ya já fulo puye na kee piige ki beeri ni wè. A Musa di wu keɔe ki sanha suumɔ loho ki ɔuɔɔ na. A Tèhene Baa Kile di Kile-nɔho kafæegboho ka tege suumɔ loho ki ɔmunuɔɔ piige ki beeri ni. A suumɔ loho k'i daa taaya shuun na ɔiwaga yeege. A Izirayeli nagoo p'i doru suumɔ loho ki te ni, ɔiwaga ki na. Loho k'a bi bye ba kasɔɔɔ ɔe wè pu kanige cɛ, ni pu kamene cɛ.

A Misira shèen di pu nɔho niine, a Farawɔn wo shɔnyɔ yi beeri ni wu wotoriyo ni wu shɔnyɔ fæe p'i jé pu feni suumɔ loho ki te wu ni. Ɔimuguro wu na, na Tèhene Baa Kile yaha kee ɔahaɔa na wogo ki ni, a wu Misira kashen kuruɔɔ ki wii na ki keree wuregi. A wu pu wotoriyo yi gɔɔɔɔ yi wolo, na pu ɔara li

waha, fo Misira sheen pu na yu na: «Wù paa gbee Izirayeli nagoo pu jaha na, bani Tehene Baa Kile w'a kashen koon wèe na pu kaa na.»

A Tehene Baa Kile di yi jo Musa mu na: «Ma keje ki sanha suumɔ lɔhɔ ki jɔɔ na, kɔnhɔ lɔhɔ k'i guri pa dɔ wá Misira sheen ni pu wotoriyo ni pu shɔnyɔ fɛe pu na.» A Musa di wu keje ki sanha suumɔ lɔhɔ ki jɔɔ na. Jiga ki na mugi xɔ na, a suumɔ lɔhɔ k'i guri ki talege ni. Misira sheen ya bi fe ki jaha na, ga a Tehene Baa Kile di pu shan suumɔ lɔhɔ ki niɲe ni. Farawɔn wo kashen kurɔɲɔ ke ni wotoriyo ye ni shɔnyɔ fɛe piimu ya jé suumɔ lɔhɔ ki ni Izirayeli nagoo pu feni ge, a lɔhɔ k'i guri pa pu beeri tɔ, shen nigin be ya ta shɔ we. Ga Izirayeli nagoo pu kunni bi jaari toro jiwaga ki na suumɔ lɔhɔ ki te wu ni. Lɔhɔ ki bye ba kasɔɔyɔ jɛ we, pu kanige cɛ ni pu kamene cɛ.

Kee cana a Tehene Baa Kile di Izirayeli nagoo pu shɔ Misira sheen pu na. A Izirayeli nagoo p'i Misira sheen pu nixhuyo ja suumɔ lɔhɔ ki jɔ na. Tehene Baa Kile ya wu fanha keje ki digi Misira sheen pu na digigana lemu na ge, a Izirayeli nagoo p'i lee ja. A sipyii p'i sii fya Tehene Baa Kile na, na dà wu ni wu kapyebye Musa na.

Masɔɲɔ yogo na jaha tii

Tehene Baa Kile na

(Ekizode kuugoo 15:1, 20-21)

Wee tuun wu ni a Musa ni Izirayeli nagoo p'i ke yogo ke cee Tehene Baa Kile mu na:

«N'a da yogo cee di Tehene Baa Kile pele,
bani w'a se ta.

W'a shɔngɔ ni shɔndugumɔ wu wá
suumɔ lɔhɔ ni.

Kile tudunmɔ Mariyama, Arɔn wo muzhɔ we, a wee di taɲa lɔ,
a cèe pu beeri di taya lɔ, na foro taha wu feni na xhɔnhɔni.

A Mariyama di yogo shan le na:

«Y'a yogo cee Tehene Baa Kile mu,
bani w'a se ta.
W'a shɔngɔ ni shɔndugumɔ wu wá
suumɔ lohɔ ni.»

Mara wo losorogo ki keree

(Ekizode kuugoo 15:22-25, 27)

A Musa di Izirayeli nagoo pu naha co na yìri Suumɔ Lɔɔniga ki xuu wu ni na pa Shuri siwaga ki ni. A p'i cabyaa taanri jara pye siwaga ki ni, pu ya lɔhɔ ta wɛ. Ba p'a nɔ Mara ni wɛ, pu ya já Mara lɔhɔ ki gba zoro keɲɛ ni wɛ. Lee wuu na p'a wee xuu wu meɣe le na Mara [Mara kɔri wu jɛ zoro]. A sipyii p'i ganha na yu na zhaan Musa ni na: «ɔnaha wèe di da gba wɛ?» A Musa di mee wá Tehene Baa Kile mu, a wu tige ka she Musa na, a wu kee shan lɔhɔ ki ni, a lɔhɔ k'i daan.

Lee kadugo na a Izirayeli nagoo p'i nɔ Elimu ni. Lobulowegee ke ni shuun ni tamari tiye kelee gbarashuun (70) wu bi bye wà, a p'i buguloo pu sin lɔhɔ ki jɔ ki na.

Isirayeli nagoo p'a piin jo Seni siwaga ki ni

(Ekizode kuugoo 16:1-3, 11-15, 31, 35)

Caɲa ka Izirayeli nagoo pu beeri ya pa foro Elimu ni na she nɔ Seni siwaga ki ni. Wee kuu wu jɛ Elimu ni Sinayi te wu ni. P'a nɔ wà yee li yeɲe shuun wogo ki cabyaa ke ni kaguro wogo ki caɲa ke, pu na foro xɔ Misira fiige ki ni. Ma Isirayeli nagoo pu yaha wee xuu wu ni, a p'i jo shan Musa ni Arɔn ni puyɛ tãan siwaga ki ni. Izirayeli nagoo ya pu pye: «Ali Tehene Baa Kile da bi wèe gbo Misira fiige ki ni, lee ya bi pɔɔ wèe mu. Wèe nideenye yi bye wà xaara shɔhɔɔ ki tãan, na buuri li wù ligana na. Yee kunni ya pa ni wèe ni ke siwaga ke ni, kɔnhɔ yi ba xuugo taga ke ceborogo ke beeri juɲɔ tugo naha.»

Ayiwa, a Tehene Baa Kile di Musa pye: «Izirayeli nagoo ya jo shan mu ni ne yi logo. She yi jo pu mu na xaara p'a da ba xha cadogo ke na, na buuri li pu ligana na jiga jɔɔɔɔ na. Lee na

y'a da ba li ce na ne wu ne Tehene Baa Kile, yee wo Kile we.» Kee yakonɔ kiye pyaa ni a shazheeye di ba, na ba buguro ti beeri to. Jimuguro ti na a meɛe di gbɔn na buguro ti beeri shuu. Ba meɛe k'a wo we, a yaɲmuro ta di bye niɲe ki na siwaga ki ni wa. Tee bi ceɛe ba zanha kagereye ne we. A Izirayeli nagoo p'i tee na na puye pye na: «ɲaha ki ne kii we?» P'a bi tee yaɲmuro ti ce we. A Musa di pu pye na: «Tehene Baa Kile w'a buuri wemu kan yee mu yi li ge, wee w'a we.» A Izirayeli nagoo p'i kee yalige ki meɛe le na maane. W'a foro kalapya feni, na fiinɛe na daan ba sere mahaliigee ne we. A Izirayeli nagoo p'i maane wu li na ta fo yee kelee shishere (40) fo na she pu pye p'a no fiige ka ni sipyii wa kemu ni ge. Wee maane wu pu bi li fo na she pu pye p'a no Kana fiige ki tajege ki na.

Lɔhɔ ya foro faaga ka ni

(Ekizode kuugoo 17:1-7)

A Izirayeli nagoo pu beeri di yiri Seni siwaga ki ni na gaani. A p'i ganha na yeree na gaani na saha ni Tehene Baa Kile wo ɲɔmɛɛjuu li ni. Ba p'a she no ɛrefidimu ni we, na pu faya piyeye yi sin wa, ga pu ya logbaga ta wa we. Wee tuun wu ni a sipyii p'i ganha na zhaa da dumni ni Musa ni. A p'i jo: «Logbaga kan wu mu, wu gba.» A Musa di pu pye: «ɲaha na y'i wa zhaa da dumni ni na ni we? ɲaha na y'i wa Tehene Baa Kile ɲo yegee we?»

Waga k'a bi shɔ sipyiire ti ni wee xuu wu ni, a p'i jo shan Musa ni na: «Ɓaha susu k'a mu pye mu ya wèe lo yeege Misira fiige ki ni, wèe ni wù nagoo ni wù yatɔyɔ, di ba gan waga mu ki gbo naha wɛ?» A Musa di mujuugboɔ wá Tehene Baa Kile mu na: «Cogana leke na ne da yaa na pii sipyii pii co wɛ?»

Jɛɛɛ ye l'a fo p'i na wá ni kagereye ni.» A Tehene Baa Kile di Musa pye: «Toro sipyiire ti nahagbaa na, m'a Izirayeli nohɔlee pii lo ma fara maye na, publiin lemu ni m'a gba loho ki kpɔn ge, m'a lee be co ma keɛe ki ni. Ne na ba yere ma nahagbaa na Orebu faaboboɔ ki na, m'a she kee faaboboɔ ki kpɔn. Loho na voro ki ni sipyiire ti na gba.»

A Musa di li pye mu Izirayeli nohɔlee pu nii na. A Musa di wee xuu wu mege le na Masa [lee kori ne jɔyegere] ni Meriba [lee kori ne yogo]. Bani wee xuu wu ni Izirayeli nagoo p'a yogo kɔn Musa na, na Tehene Baa Kile jo yege, bani p'a jo na: «Tehene Baa Kile wa wèe niɛe ni laa, kelee wu wa wɛ?»

Amaleki nagoo pu ya ta se ta wɛ

(Ekizode kuugoo 17:8-13)

Caɗa ka Amaleki nagoo p'a pa kashen kɔn Izirayeli nagoo pu na Erefidimu ni. Wee tuun wu ni a Musa di Zhouwe pye: «Naaa pii shɔnri wù she kashen ki nɔmɔ ni Amaleki nagoo pu ni. N'a da ba she dugi yere faaboboɔ ki jidii ni jiga na ni Kile wo publiin li ni na keɛe ni.» A Zhouwe di kashen ki nɔmɔ ni Amaleki nagoo pu ni ba Musa ya yi jo wu mu wɛ. A Musa ni Arɔn ni Xhuri di dugi faaboboɔ ki jidii li ni. Musa bu wu keye yi yirige, Izirayeli nagoo pu na fanha ta Amaleki na, ga Musa bu wu keye yi tirige, Amaleki nagoo pu na fanha ta Izirayeli na.

Ayiwa a Musa keye y'i sii pa waha wu na, a p'i kagereɛe ka lo yaha wu taan a wu diin kee na. Arɔn ni Xhuri, a pee di wu keye yi co yirige, nigin wa bye kabanugo ka na, wa be di ne ka na, fo

na she caṅa ki to Musa keye yi ya tirige wε. A Zhouwe di se ta Amaleki shi wu na ni ḡmɔpara ni.

Musa yafena Zhetoro ya wu yeri

(*Ekizode kuugoo 18:5, 8, 13-14, 17-22, 24*)

A Musa yafena Zhetoro di ba ni Musa sho ni wu jalaa pu ni Musa yiri siwaga ki ni, wu buguro ti na, Kile wo faaboboṅo ki kabanugo. Tehene Baa Kile ya lemu pye Farawɔn ni Misira sheen pu na Izirayeli nagoo pu kaa na ge, ni Izirayeli ya kanha kanhagana lemu na koo li na ge, ni Tehene Baa Kile ya pu sho shogana lemu na ge, a Musa di yee beeri paari wu yafena wu mu. Jimuguro ti na, a Musa di she diin na sipyiire ti kiiri wu kɔɔn. A sipyiire t'i yere Musa nahagbaa na na co caṅa ki nɔho kɔnduun wu na, fo na she nɔ yakoṅo ki na.

Lemu beeri Musa bi byi sipyiire ti mu ge, ba wu yafena w'a lee ṅa wε, na jo: «ṅaha na mu di labye wu pyi le pyegana le na wε? Maye nigin mu m'a diin me, sipyiire tisara beeri na ba yere mu naha taan ma lo ṅisɔɔgo ki na fo na she caṅa ki xɔ. Lemu mu wa byi ge, lee ya ṅɔ wε. Ma da ba maye fanha xɔ, m'a pii sipyii pii be fanha xɔ. Bani labye wu fanha k'a nehe mu na. Mu da ga ja wu na ma ye nigin we.

Niwegee shan nime m'a na kafila wu logo, yere le n'a da ba gan ma mu ge, ma bu li logo, Kile na bye ni ma ni. Mu ya yaa na pye Kile ni sipyii pu te ni, ma da pu keree ki yu wu mu. Ta pu taanni Kile wo ṅomεejogoo kee ni saliya wu ni. P'a yaa na paari paarigana lemu na, na keree kiimu pyi ge, ma da kee be shee pu na. M'a namaa p'i naha bulo sipyiire ti te ni piimu ne fungɔnyo fee ge, piimu ne Kile ṅii fyaara fee, can di dan pu ni, p'i ya gbara kawuriye na-ε ge. M'a pee teṅe sipyiire ti ṅuṅo ni ma pye sipyii kabɔfoṅo nigin nigin (1.000) ṅuṅofee ni sipyii xhuu nigin nigin (100) ṅuṅofee ni sipyii kelee kaguro kaguro (50) ṅuṅofee

ni sipyii ke ke (10) juṅṅɔfɛɛ. Pee na ba sipyii pu wo kiiri keree ki naha shɔɔnri tuun beeri ni.

Pu na ba ma ni kagbɔhɔɔ ki ni ma mu, ga puyɛ pyaa di da kafenhɛfenhɛɲɛ ki shɔɔnri. M'a la wolo ma juṅṅɔ tuguro ti ni, pee di ma tɛɛ ti lɔ na. A Musa di sɔɔ wu yafɛna wu woyo yi na, na wu kafila jo wu beeri koo naari.

Sipyiire t'a gbegele p'i shɛ Kile juṅṅɔ c'iri

(Ekizode kuugoo 19:1-8, 10-12, 16-19)

Izirayeli nagoo pu na foro Misira fiige ki ni, li yeɲɛ taanri wogo ki cabishiine li na p'a nɔ Sinayi siponɔ ki ni. Erefidimu ni p'a y'iri, na nɔ Sinayi siponɔ ki ni. Ba p'a nɔ wà wɛ, na pu buguloo pu sin sin siponɔ ki ni, faaboboɲɔ ki nahatiime pu ni. A Musa di dugi na kari Kile y'iri.

A Tehene Baa Kile di diin faaboboɲɔ ki juṅṅɔ ni na Musa yiri na wu pye: «Yi jo Yakuba wo puga ki mu, Izirayeli nagoo pee, na le ne pye Misira sheen pu na, na yee lɔ na pa naye y'iri ba naa ya wu nagoo luu wɛ ge, yee ya lee na.

Nime, yi bu na juɔmɛɛ co, na na kariɲɛɛge juɔmɛɛ li mara, yi na ba bye neye pyaa wuu na toro shi wu sama beeri na, bani juɲɛ ki beeri ɲɛ ne wogo. Ne na ba yi pye saraya naha shɔɔnriwee juṅṅɔfɛɛ shi wu sama beeri mu, na yi teɲɛ na wo saanra ti ni, na yi gbegele yaha naye yahama ni. She pee jomɔ pe jo Izirayeli nagoo pu mu.»

A Musa di ba nɔhɔlee pu beeri pinne, Kafɔɔ ya jomɔ pemu jo wu mu ge, na pee beeri jo pu mu. A Sipyiire ti beeri di wu juɔ shɔ na: «Tehene Baa Kile ya yemu jo ge, wu na ba lee beeri pye.» A Musa di sipyiiire ti kafila wu teɲɛ kan Kafɔɔ mu.

A Tehene Baa Kile di Musa pye: «Tige she sanha sipyiire ti yiri m'a she ti pye faefee nijaa ni niga, na p'i pu faya yi be je. Na pu puye gbegele wa caja taanri wogo ki na, bani caja taanri wogo ki na, Tehene Baa Kile wuye pyaa wa da ba digi na pa Sinayi faaboboŋo ki na sipyiire ti beeri nii na. M'a tehene kon ma faaboboŋo ki beeri maha, m'a lee she sipyii pu na. M'a yi jo waha pu mu na p'a puye kaseri, na wa shishiin ganha bu lee tehene li kon jeri di dugi faaga ki na, kelee di gbɔn be ki na we. Wa beeri w'a kpɔn ki na ge, pu na weefoŋo gbo.

Caŋa taanri wogo ki na jiwɔŋo ki na, a Kile-selenjɛɛ ni Kile-ninɛɛ di ganha na fɔro. A nahana niwɔhɔŋo ka di ba faaboboŋo ki to. A maga mee nigboŋo la di foro xuuni. A buguro ti sipyii pu beeri di ganha na jɛɛ. Wee tuun wu ni, a Musa di sipyiire ti beeri yeege buguro ti na na she Kile juŋo cɛri, a p'i she yere faaboboŋo ki kabanugo. A Tehene Baa Kile di digi na ninɛ ni Sinayi faaboboŋo ki na, a ki beeri di bye wurege. Kee wurege k'a bi duri ba kanra wurege je we. A boboŋo ki beeri di jɛɛ fo xuuni. A maga ki mee l'i ganha na duri na se. A Musa di ganha na yu, Kile di wu jo shuu ni mujugboŋo ni.

Kile ya saliya jɔmehɛɛ ke kan

Izirayeli mu

(Ekizode kuugoo 20:1-20)

Wee tuun wu ni a Kile di pe jomɔ pe beeri jo na: «Ne je Tehene Baa Kile, ma Kile we, wemu w'a ma yeege Misira fiige ki ni, bulooro puga ki ni ge.

Ma ganha bu kilelee piitiilee yaha maye mu ne kadugo na we. Ma ganha bu yapere ya we. Yaaga beeri ki je fugba we ni, kelee ninɛ ke na, kelee ninɛ ke nɔhɔdaan loho ki ni ge, ma ganha bu kee ka shishiin wo jaa ya maye mu we. Ma ganha bu

sogolo kee ka tàan wε. Ma ganha bu kee ka peɛ wε, bani nε jε Tehene Baa Kile naŋmege jε wemu ni ge, ma Kile we [Naŋmege lee kóri jε jeyana kelee jiihaga]. Ne pen piimu mu ge, nε pee wo tiibaara foo tɔni pu nagoo na fo na she nɔ shi wu sii taanri wuu kelee wu shishεere wuu na.

Ga nε kaa ba dan wemu ni, a wufɔɔ di nε jɔmεejogoo ki be mara, nε ma na taanpεεge ki sheε weefɔɔ na fo na she nɔ wu shi wu segee kabɔfonɔɔ niŋehεŋε na. Ma ganha ba ma Kile wu mege ki yiri juŋɔ baa wε, bani wemu w'a Tehene Baa Kile mege ki yiri juŋɔ baa ge, wu ya goroo kanhama shanbaa weefɔɔ juŋɔ ni wε. M'a ma funŋɔ yaha nidogo cadeenŋe ki na, m'a ki yaha Tehene Baa Kile mu. Ma da labye pyi cabyaa gbaara funŋɔ ni, ma da ma kapyenŋe ki beeri pyi.

Ga caŋa gbarashuun wogo ki jε cadeenge kemu ya yaha ma Kile wu mu ge. Wa shishiin ganha bu labye wa shishiin pye kee caŋa ki na wε, mu ni ma ja ni ma poro pushɔ ni ma bulona ni ma bulozhɔ ni ma yapɔɔɔɔ ni nadadiinme wemu wu wa ma puga ge. Bani cabyaa gbaara funŋɔ ni Tehene Baa Kile y'a fugba we ni niŋe ke ni suumɔ lɔhɔ ni ki funŋɔ yaŋmuyɔ yi beeri yàa, na ŋmɔ caŋa gbarashuun wogo ki na. Lee l'a Tehene Baa Kile pye w'a duba cadeenŋe ki mu na ki yaha wuyε yahama ni.

Ma da ma to ni ma nu peɛ, Tehene Baa Kile, ma Kile na ba fiige kemu kan ma mu ge, kɔnhɔ m'a ba jεmɔɔ ta kee ni. Ma ganha bu sipya gbo wε. Ma ganha bu dɔdɔɔɔ pye wε. Ma ganha bu nagaara pye wε. Ma ganha bu kafineyε taha ma sipyiŋε na wε. Ma jii ganha bu foro ma sipyinii puga feni wε. Ma jii ganha bu foro ma sipyinii shɔ feni kelee wu bulona, kelee wu bulozhɔ, kelee wu niŋe kelee wu kafana kelee wu keŋε yaŋmuŋɔ ka shishiin feni wε.»

Ayiwa, sipyiire ti beeri bi Kile-selenŋe kee ni maga ki mεε li nuri, na Kile-niŋε kee ni wuriluu li jaa faaboboŋɔ ki na.

Tuun wemu ni p'a yee ja ge, a p'i fya fo na jele, na yere laraga ni. A p'i Musa pye: «Mu w'a yu ni wèè ni, wèè na da nuri ma ja na, ga Kile ye pyaa ganha ba yu ni wèè ni we, lee be we wu na xhuu.» A Musa di sipyiire ti pye: «Yi Ganha fya we, bani Kile ya pa yee peregi wii, kònho wu niifyaara di bye yi zoloo pu na, lee di yi naha kòn jurumu bye na.»

Musa ya dugi Sinayi faabobonjo ki na

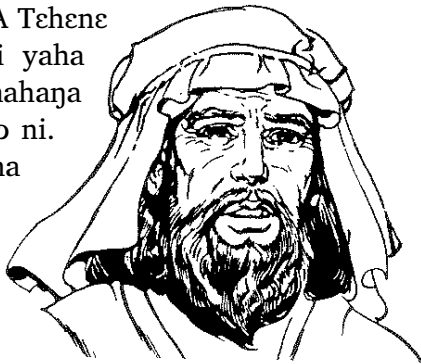
(Ekizode kuugoo 24:12-18; 25:1-2, 8-9; 31:18)

A Tehene Baa Kile di Musa pye: «Dugi pa na yiri faabobonjo ki na, m'a yere naha. Ne na ba faaya koroyi kan ma mu yemu na ne na saliya ni na jomejogoo ki ka ge, kònho ma Izirayeli nagoo pu kalaa yi ni.» A Musa ni wu kapyebye Zhouwe di yiri, a Musa di dugi kari Kile wo faabobonjo ki na. A Musa di nòhòlee pu pye: «Yee pu wu sige naha, yani wu kuri pa ge. Ayiwa, Aron ni Xhuri na bye ni yi ni. Kayuu la ba bye wa mu yi ni, weefoo wu no pu na.»

Ayiwa, a Musa di dugi kari faabobonjo ki na, a nahaja k'i faaga ki to. A Tehene Baa Kile wo koroo wu gori yaha Sinayi faabobonjo ki na. A nahaja k'i ki to cabyaa gbaara funjo ni.

Caaja gbashuunwogo ki na, na Tehene Baa Kile yaha nahaja ki ni a wu Musa yiri. A Izirayeli nagoo p'i Tehene Baa Kile wo koroo wu ja ba na ma sori me

faabobonjo ki na we. A Musa di je nahaja ki ni, na dugi kari faabobonjo ki na. A w'i caya kelee shisheere (40) ni piye kelee shisheere (40) pye faabobonjo ki na.

Ayiwa, a Tehene Baa Kile di Musa pye: «Yi jo Izirayeli nagoo pu mu na pu pa na kan. Sipyii piimu beeri p'a da ba na kan ni fundanga ni ge, m'a pee beeri wo yakanya yi shɔ. Na p'i xuu wa yàa yaha na yahama ni, kɔnhɔ di diin pu niye ni. N'a da ba fàya bugi wu yaagana li tuugo she ma na, di yaɲmuyɔ yi be wo yaagana li tuugo she ma na, y'i she yi beeri yàa na be ni yee ni.

Ba Tehene Baa Kile ya jo xɔ ni Musa ni Sinayi faaboboɲɔ ki na we, na seeri kɔɔɔɔ shuun wu kan wu mu. Kile ye pyaa kabee li bi wee saliya wu ka faaya kɔɔɔɔ shuun wu na.

Sanni nupuge

(Ekizode kuugoo 32:1-8, 15-16, 19-24, 35)

Sipyiire ti beeri ya pa Musa ta w'a mɔ wu da ga digi na yiri faaboboɲɔ ki na we ge, a p'i she puye pinne Arɔn tãan na jo: «Yiri m'a pɛɛɛɛ yaɲmuɲɔ ka yàa wù mu, kee di wù jaha co, bani we Musa we, ná wemu w'a wèe yeege Misira fiige ki ni ge, lemu l'a wu ta ge wèe ya lee ce we.» A Arɔn di pu pye: «Sanni wemu wu wa yi cèe ni yi jalaa ni yi pushaa pu niye yi ni ge, yi wee wolo pu niye yi ni yi pa na kan.»

A sipyii pu beeri di pu sanni wu wolo pu niye yi ni, na she ni wu ni Arɔn mu. A wu wee sanni wu shɔ, na tee tɔɔɔ ti ja, na ti yàa ba nupepinɛ ɲe we. A p'i jo: «Izirayeli, kile wemu w'a mu yeege Misira fiige ki ni ge, wee wu ɲe we.» Ba Arɔn ya lee ja we, na saraga tawologo ka yàa nupige ki jahagbaa na, na mujuugbɔɔ wá na: «Niga na ba bye wù Tehene Baa Kile wu wo kalene li caɲa ke.» Ba niga k'a pa mugi we, a sipyiiire t'i sɔɔ yiri na saraya nizogoyo yi wolo, na ba ni fundanga saraya be ni.

Lee kadugo na a sipyiiire ti beeri di diin na li, na gba. A p'i xhɔ, na shɔ to xɔnhɔɔ na na byi. Wee tuun wu ni a Tehene Baa Kile

di Musa pye: «Tigi she, bani ma sipyii pee, m'a piimu yeege Misira fiige ki ni ge, p'a puye nahana. Ne koo lemu kaa jo na waha pu mu ge, p'a weri fiin foro lee tãan. Sanni tɔɔɔ p'a ja, na tee yàa na pye nupepinɛ, na sogolo kee fɛɛ ni, na kee peɛɛ, na saraya wolo kan ki mu, na jo: «Izirayeli, kile wemu w'a mu yeege Misira fiige ki ni ge, wee wu je we.» »

Ayiwa, a Musa di ηmahana jeri, na digi faaboboɔɔ ki na. Sɛeri faaya kɔɔɔɔ shuun wemu wu bi bye wu keɛɛ ni ge, kee kɔɔɔɔ ki wo jahaya shuun wu beeri wu bi bye kama. Kile ye pyaa k'a bi kee faaya kɔɔɔɔ ki yàa, kama pu be di je Kile wo keɛɛ fe. Ba Musa ya pa deɛɛɛ buguro ti na, na nupepinɛ ki jaa we ni xɔɔɔ-xɔɔɔɔ pu ja we, a Musa luu di sii yiri fo xuuni, a wu faaya kɔɔɔɔ ki shan ja jiri kee ki na faaboboɔɔ ki fɛɛ ni. Nupepinɛ kemu p'a bi yàa ge, a Musa di kee lo, na ki sorogo na pye shɔɔɔɔ, na tee jeregi loho ka ni, na Izirayeli nagoo pu pye p'a gba kee ni.

Lee kadugo na a Musa di Arɔn pye: «Pii sipyii pii d'a leke beeri pye mu na fo mu ya pu pye p'a le kakuudiine le pye we?» A Arɔn di jo: «Na Kafɔɔ, n'a ma jɛeri, ma ganha bu luu yirige we. Muye pyaa ya pii sipyii pii ce kakuuɔɔ na dan pu ni. P'a ne pye na ne wu peɛɛɛ yanmuɔɔ ka yàa pee mu, na kee di pee jaha co, na bani mu Musa wemu w'a pee yeege Misira fiige ki ni ge, na lemu l'a ma ta ge, na pee ya lee ce we. A ne pu pye jo sanni je sipya wemu beeri mu ge, wufɔɔ wu wu wolo. A pu wee sanni wu wolo wolo kan ne mu, a ne wu wá na ki ni, a ke nupepinɛ ke jaa we di foro ki ni.»

Ayiwa, a Tehene Baa Kile di sipyiire ti kɔɔn, bani p'a bi Arɔn pye w'a nupepinɛ jaa yàa.

Musa ya kuri dugi sanha faabobonjo ki na ni faaya kooḡḡo shuun wa ni

(Ekizode kuugoo 34:1-2, 4-11, 28)

A Tehene Baa Kile di Musa pye: «Faaya kooḡḡo shuun wa te ba nizhiigee ki ne we. Kooḡḡo shuun wemu m'a kegi ge, jomḡo pemu pu bye kee na ge, di ba pee ka ki na. Maye gbegele yani niga ki mugi ge. Niga ki ba mugi m'a dugi Sinayi faabobonjo ki na, m'a ba yere na naha taan faabobonjo ki jidii li ni.

A Musa di faaya kooḡḡo shuun wu te ba nizhiigee ki ne we. A Musa di ba soḡo yiri na dugi Sinayi faabobonjo ki na, ba Tehene Baa Kile bi yi jo jogana lemu na we. Kee kooḡḡo shuun wu bye wu keḡe ni. A Tehene Baa Kile di digi nahaja ki ni, na ba yere Musa taan, na wuye mege yiri na: «Tehene Baa Kile». A Tehene

Baa Kile di doro wu jahagbaa na, na mujuugboɔ wá na: «Tehene Baa Kile we, Tehene Baa Kile we, jijaara fɔɔ we, saama fɔɔ Kile. Wu luu yirime ya tãan we. Wu taanɲeege ni wu jɔmɛɛ feere t'a pele. W'a wu taanɲeege ki pyi legeɛ kabɔfoɔɔ niɲehɛɲɛ mu. W'a tiibaara ni gazhiire ni jurumu yafa kaan. Wu ya kapii kaan jaagi fɔɔ mu we. W'a tii pu wo tiibaara kakuuɲɔɔ fɔɔɔ tɔni pu nagoo ni pu jabiye na, fo na she nɔ pu sii taanri wuu ni pu sii shishɛere wu na.»

Wee xuu wu beeri ni a Musa di nuguro sin na Kile pele. A wu jo: «Na Kafɔɔ, ne bu da ne niime ta ma naha tãan, n'a ma ɲeri jo ma pye ni wù ni, bani pii sipyii pii niwegee k'a waha. Wù tiibaara ni wù jurumu wu yafa wù mu. Ma wù pye ma wuu.» A Tehene Baa Kile di jo: «Li wii, n'a jɔmɛɛ lɔ ma mu. N'a da kakanhaɲaa pye ma shi sheen pu beeri nii na, kakanhaɲaa kiimu jɔɔɔ sanha bye ɲa shi wa shishiin niɲɛ ni ɲiɲɛ ke kabaɲa ka shishiin na we. Shi wemu beeri w'a ma kuuri ge, wee beeri na ba Tehene Baa Kile wo kapyegeɛ ki ɲa, ne na ba kakanhaɲaa kiimu pye ma keɲɛ ni ge. Jɔmɛɛɛ kiimu n'a da ba jo ma mu nijaa ge, m'a kee koo ɲaari. Li wii, n'a da ba Amɔri shi sheen ni Kana sheen ni Xheti shi sheen ni Ferezi shi sheen ni Xhevi shi sheen ni Zhebu sheen pu kɔri di laha ma jahagbaa na.

Ayiwa, a Musa di caya kelee shishɛere (40) ni piye kelee shishɛere (40) pye Tehene Baa Kile yiri wà. Wu ya yalige li we, w'i ya lɔɔ gba we. A Kile di kariɲeege jɔmɛɛ li wo saliya wu ka kɔɔɔɔ ki na, wee ɲɛ jɔmɛɛjogoo ke we.

Musa naha k'a ɲí

(Ekizode kuugoo 34:29-35)

Ayiwa, a Musa di digi Sinayi faaboboɔɔ ki na ni Kariɲeege jɔmɛɛ li saliya wu kɔɔɔɔ shuun wu ni wu keɲɛ ni. Tehene Baa Kile ya jo ni Musa ni ge, a wu naha k'i ɲeri na ɲí, ga Musa di bi

ta lee ce we. Ba Aron ni Izirayeli nagoo pu beeri ya Musa jaha ki ja ki na ni we, a p'i fya di vulo wu na. A Musa di pu yiri, a Aron ni sipyiire ti nahagbaa fee pu beeri di guri pa wu yiri. A Musa di jo ni pu ni. Lee kadugo na a Izirayeli nagoo pu samaa beeri di fulo. Tehene Baa Kile bi tuduro temu beeri jo Musa mu Sinayi faaboboŋo ki na ge, a wu kee beeri paari pu mu. Ba Musa ya jo xo we, na fanja ka to wu jaha ki na.

Na co wee tuun wu na Musa ba da zhe yere Tehene Baa Kile jaha taan tuun beeri ni wu jo ni wu ni, w'a fanja ki laha wu jaha ki na fo wu ba she laha wu taan. Ba w'a yiri Tehene Baa Kile yiri na pa we, ye w'a jo wu mu ge, w'a ba yee jo Izirayeli nagoo pu mu. Izirayeli nagoo pu bu Musa jaha ki wii, p'a ki ta ki na ni. Wee tuun wu ni Musa na fanja ki taga jaha ki to sanha fo wu ba gaaji di zhe jo ni Kile ni tuun wemu ni, w'a na ki mug.

Ma yaaga kan Kile mu

(Ekizode kuugoo 35:4-5, 10, 20-21)

Ayiwa a Musa di jo ni Izirayeli nagoo pu pinnege ki beeri ni na pu pye na Tehene Baa Kile ya tuduro temu jo kan ge, na tee ti wa me na: «Yi beeri pu ya wolo yi keje yanmuyɔ yi ni yi kan Tehene Baa Kile mu. Sipywa wemu beeri w'a da wee gan we pye ni funvahaŋa ni ge, wufɔ wu pa ni wu keje yaaga ni wu pa gan Tehene Baa Kile mu: sanni ni warifyen ni dajaa.»

Lee kadugo na a Musa di jo sanha na: «Piimu beeri pu wa yi ni kaceŋee cevee ge, pee beeri pu pa, konho Tehene Baa Kile ya yanmuyɔ yemu kaa jo ge, pu ba yee beeri yaa.»

Ayiwa, ba Izirayeli nagoo pu beeri ya laha Musa taan na kari xo we, li bye funŋo ya tigi piimu beeri mu, pu funyɔ be d'a taan ge, a pee beeri di ba yakanya kan Tehene Baa Kile mu nunjo tacirige

fàya puga ki yàa we, ni ki yaŋmuyɔ yi beeri, ni saraya naha shɔɔnriwee pu wo fadeye yi be wo yàa wu wuu na.

Musa ya kacɛŋɛɛ cɛvɛɛ pu beeri yiri

(Ekizode kuugoo 36:2-7)

A Musa di Bezaleli ni Oholiyabu yiri. Tehene Baa Kile ya shizhiinme le kacɛŋɛɛ cɛvɛɛ piimu beeri funyɔ ni ge, ni piimu beeri p'a bi puyɛ kan p'i we labye we pye ge, a wu pee be yiri. Izirayeli nagoo p'a pa ni yakanya yemu ni juŋɔ tacirige fàya puga ki yàa wu kaa na ge, a kapyebyii p'i yee shɔ Musa mu. Sipyiire ti bi ma sanha caŋa beeri jisɔɔɔ na na ma na yakanya kaan Musa mu.

Ayiwa kacɛŋɛɛ cɛvɛɛ piimu beeri p'a bi juŋɔ tacirige fàya puga ki labye wu pyi ge, a pee beeri di pu wo labye wu yereŋe, na fulo Musa na, na wu pye: «Wèe mago wa yaŋmuyɔ yemu na di Tehene Baa Kile wo labye wu pye ge, sipyiire ti wo niganya y'a nehe yee na na kanha.» A Musa di jo na pu tuduro yaha nɔ buguro ti kabaya yi beeri na na cee fara ná na, na wa shishiin ganha ba nige ni yakanga ka shishiin ni juŋɔ tacirige fàya puga ki wo yàa wu kaa na we. A p'i sipyiire ti naha kɔn mu lee kɔngana li na, wa ya pa nige ni yaaga ka ni we. Yaŋmuyɔ yemu y'a bi pinne ta ge, a yee di labye wu beeri xɔ fɛɛfɛɛ fo yisaya na kori.

Fàya puga ki ni ki yaŋmuyɔ y'a yàa xɔ

(Ekizode kuugoo 39:32-33, 43)

Mu juŋɔ tacirige fàya puga ki labye wu beeri ya pye na wu xɔ. Tehene Baa Kile ya yemu beeri jo Musa mu ge, a Izirayeli nagoo p'i yee beeri pye na saha ni yi jogana li ni. A p'i ba ni fàya puga

ke, ni ki yagboyo yi beeri ni Musa yíri: Ki coco gbaraga, ni ki tijaya, ni pubetɔɔnyɔ ye, ni ki beneɛ ni ki sin sin kɔɔyɔ ye.

Ayiwa, a Musa di wee labye wu beeri pɛregi wee. Li wii, Tehene Baa Kile ya yi jo jogana lemu na Musa mu ge, a p'i da p'a yi beeri pye mu. Ayiwa, a Musa di duba pye pu mu.

Tehene Baa Kile wo nɔɔɔ w'a puga ki ni

(Ekizode kuugoo 40:34-38)

Wee tuun wu ni a nahaɔa k'i zhighile nɔɔɔ tacirige fàya puga ki nɔɔɔ ni, a Tehene Baa Kile wo nɔɔɔ w'i puga ki ni. Musa ya já jé nɔɔɔ tacirige fàya puga ki ni we, bani kee nahaɔa ki bi kori yaha puga ki nɔɔɔ ni, a Tehene Baa Kile wo nɔɔɔ wu be di puga ki ni. Kee nahaɔa ki bye ki bu yìri dugi fàya puga ki nɔɔɔ wu na tuun wemu ni, Izirayeli nagoo pu na ganha na se naha na. Kee feni Izirayeli nagoo p'a bi se, na yeree na se. Ga, nahaɔa ki bu bye ki sanha yìri dugi fàya puga ki nɔɔɔ wu na we, pu be da ga she we, fo nahaɔa ki ba she yìri dugi tuun wemu ni. Caɔa ni Tehene Baa Kile wo nahaɔa ki bi ma bye fàya puga ki nɔɔɔ na. Piige bu wɔ, na ma bye ki ni Izirayeli nagoo pu beeri nii na. Mu na lee bi byi pu naagoo li beeri na.

Jomɔ pu tataya

Izirayeli tirige sheen piimu p'a kari ni Yakuba ni	
Misira fiige ki ni ge	1
Isirayeli nagoo wo naa we	1
Musa se se keree	3
Musa ya paa kari Madiyan ni	4
Kile ya Musa yiri	6
Kile ya paha shesheere shuun she Musa na	8
Musa ni Arɔn ya kari Farawɔn yiri	11
Kile na ba Izirayeli nagoo pu sho	13
Kile ya fanha nigboho kan Musa mu	13
Farawɔn ya she Musa ni Arɔn wo nijoyo yi ni	14
Kawaa nizhiine le: Lɔho k'a peri shishan	15
Kawaa shuun wuu le: Ziraya ya fiige ki ni	16
Kawaa taanri wuu le: Nupaanra	17
Kawaa shisheere wuu le: Nukɔnrɔyɔ	17
Kawaa kaguro wuu le: Yatɔɔxhulo	18
Kawaa gbaara wuu le: Nɔɔwaya	18
Kawaa gbarashuun wuu le: Zanha kegereye	19
Kawaa gbarataanri wuu le: Kabeenje	20
Kawaa gbarashere wuu le: Nibiigboho	21
Kawaa ke wuu le: Misira fiige ki	
nagoo nizhiilee p'a xu	21

— Jomɔ pu tataya

Izirayeli nagoo pu wo Jluwuuro Kalene le	22
Nagoo nizhiilee pu beeri ya kan Kile mu	25
Kile ya Izirayeli nagoo pu naha co siwaga ki ni	27
Farawɔn ya Izirayeli nagoo pu nɔhɔ niino	27
Masɔŋɔ yogo na naha tii Tehene BaaKile na	30
Mara wo losorogo ki keree	32
Izirayeli nagoo p'a piin jo Seni siwaga ki ni	32
Lɔhɔ ya foro faaga ki ni	33
Amaleki nagoo pu ya ta se ta we	34
Musa yafena Jetoro ya wu yeri	35
Sipyiire t'a gbegele p'i she Kile nuŋɔ círi	36
Kile ya saliya nɔmehɛɛ ke kan Izirayeli mu	37
Musa ya dugi Sinayi faaboboŋɔ ki na	39
Sanni nupige	40
Musa ya kuri dugi sanha faaboboŋɔ ki na ni faaya kɔɔɔɔ shuun wa ni	42
Musa naha k'a jí	43
Ma yaaga kan Kile mu	44
Musa ya kacɛŋɛɛ cɛvɛɛ pu beeri yiri	45
Fàya puga ki ni ki yanmuyɔ y'a yaa xɔ	45
Tehene Baa Kile wo nɔɔɔ w'a puga ki ni	46

Imprimerie ANTBA

**Pii semεε pii tuuyo ya y'a wá yiye na,
na yi pinne yeege shiizhan na pye
semε kuugo nigin.**

Pee pu wa mε:

Kile w'a Koηo yàa

Adama ni Awa

Nuxhun ni kəəgbəhə ki keree

Ibirayima wo keree

Yakuba wo keree

Yusufu wo keree

Musa wo keree

Wuruti wo keree

Saannaa Dawuda wo keree

Kile tudunməo Eli wo keree

Kile tudunməo Zhonasi wo keree

Kile tudunməo Dapeli wo keree